ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΧΡ. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ

ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Μπουμπουλίνας ἀρ. 34

ΕΤΟΣ Ϛ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1903. ΑΡΙΘ. 2.

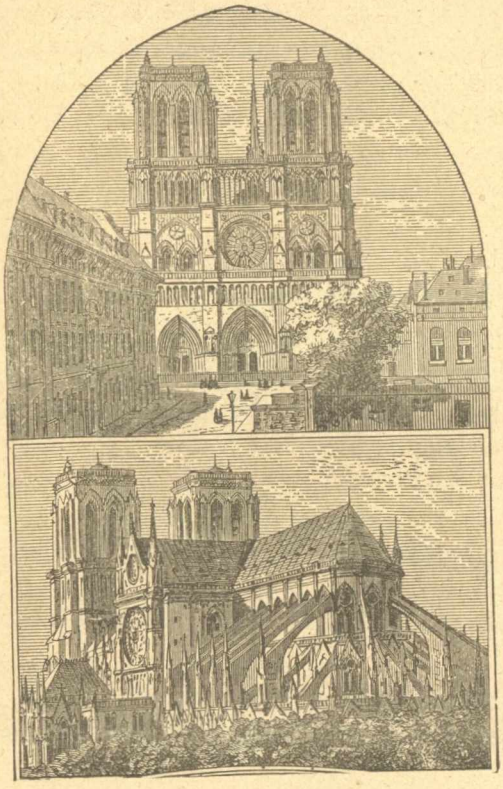

Ὁ ἐν Παρισίοις ναὸς τῆς Παναγίας

ΠΕΡΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Εἶναι τῷ ὄντι ἄξιος πανελληνίων συγχαρητηρίων κ' ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης ὁ κ. Ν. Καζάζης, ὅστις ἀπὸ καιροῦ ἤδη κατὰ Κυριακὴν καὶ ἐπὶ σειρὰν ὅλην διαλέξεων ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἑταιρίας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, ἀναπτύσσει μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν εὐγλωττίας τὰ καταπατούμενα δικαιώματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐκτραγωδεῖ τὰ δεινοπαθήματα τῶν δούλων ἀδελφῶν ἡμῶν τὰ ἐκ τῶν δολοφονικῶν συμμοριῶν τῶν Βουλγάρων.

Ἐν μέσῳ πολυαρίθμου ἀκρωατηρίου καὶ τῶν δύο φύλων, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο καὶ πολλοὶ Μακεδόνες ὁ πρύτανις τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Καζάζης ἐποιήσατο τὴν 8ην περὶ Μακεδονίας διάλεξιν του, θέμα ἔχων τὴν σύγχρονον κατάστασιν αὐτῆς.

«Συμβαίνει εἰς τὸν βίον τῶν λαῶν, εἶπεν ὁ κ. Καζάζης, ὅ,τι καὶ εἰς τὸν βίον τῶν ἀτόμων. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐμπνέουσιν ἐμπιστοσύνην. Ἔχομεν ἱστορίαν, ἥτις διδάσκει τὸν κόσμον σύμπαντα, ἣν δέον ν' ἀναγινώσκωμεν καὶ νὰ λαμβάνωμεν παρ' αὐτῆς διδάγματα.

Τὸ ἄρθρον τοῦ Μαξ-Νορδάου

«Μολονότι κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους μέγιστος καταβάλλεται ἀγὼν ἐναντίον τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἐν τούτοις ἔχομεν καὶ συνηγόρους οὐκ ὀλίγους μόλις ἠρχίσαμεν νὰ κινώμεθά. Αἱ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου περὶ Μακεδονίας διαλέξεις ἔσχον ἀπήχησιν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ τῆς Αὐστρίας, διὰ περιλαλήτου ἄρθρου τοῦ μεγάλου τῆς Εὐρώπης φιλοσόφου Μὰξ-Νορδάου, ὅστις ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Ν. Ἑλ. Τύπου» τὴν πρώτην τοῦ ἔτους διελάλησε τὰ ἱστορικὰ δίκαια τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐπὶ τῆς Μακεδονίας.

«Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνος αὐτός. Καὶ ἡ «Σφαῖρα» τοῦ Λονδίνου, τὸ ἡμιεπίσημον ὄργανον τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, κρίνουσα τὸ ἄρθρον τοῦ μεγάλου τούτου κοινωνιολόγου συμφωνεῖ μὲ τὰς ἑλληνισμοῦ ἰδέας αὐτοῦ καὶ ἀποδέχεται τὴν προτεινομένην λύσιν τοῦ μακεδονικοῦ ζητήματος.

«Βλέπετε, λέγει ὁ κ. Καζάζης, πῶς κρίνουν τὰ πράγματα ἡμῶν ὑπέροχοι ἐν Εὐρώπῃ ἄνδρες. Ἰδοὺ τὸ πρόβλημα. Μόνον ἐὰν ἐργασθῶμεν θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν ἀλυτρώτων χωρῶν. Ἂν ρίψωμεν ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης βλέπομεν τὴν Μακεδονίαν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἑλληνικῆς χερσονήσου. Ἐὰν ἡ Μακεδονία περιέλθῃ εἰς ξένας χεῖρας, ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅπως καὶ ὁ Μὰξ-Νορδάου λέγει ἐν τῷ ἄρθρῳ του. Πᾶν ἄλλο ἔθνος δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ Μακεδονίας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁ ἑλληνισμός.

Τὸ γλύκυσμα «Μακεδονία»

Ὁ μεταβὰς εἰς Παρισίους, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Καζάζης, θὰ ἔχῃ φάγει ἓν περιζήτητον γλύκυσμα, λεγόμενον «Μακεδονία» καὶ συνιστάμενον ἐκ παντοίων εἰδῶν ὀπωρῶν. Τοιαύτη περίπου εἶνε ἡ Μακεδονία ἐθνολογικῶς. Οἱ λαοὶ τῆς Μακεδονίας ἀποτελοῦντα ι ἐξ Ἑλλήνων μετὰ τῶν ἀχωρίστων αὐτῶν Κουτσοβλάχων, ἐκ Μουσουλμάνων, Βουγάρων, Σέρβων, Ἀλβανῶν, Ἰσδραηλιτῶν, Ἀθιγγάνων κλπ,

Οἱ ξένοι περὶ Μακεδονίας

Ὁ κόσμος καὶ δὴ ὁ πεπολιτισμένος ἐσχημάτισε γνώμην περὶ Μακεδονίας ἐκ τῶν περὶ αὐτῆς γραφέντων, ὡς ὀργάνων τοῦ Πανσλαυισμοῦ Ὁ Λαβελαὶκ μὴ αἰσχυνθεὶς νὰ ὑποβιβάσῃ τὸν ἑλληνισμὸν τῆς Μακεδονίας εἰς 65 χιλ. ὁ Κάντζερ καὶ Γέρετσεκ θεωροῦσι ταύτην καθ' ὁλοκληρίαν Σλαυικήν, ὁ Κότζεβιτς θεωρεῖ αὐτὴν Σερβικήν, ὁ Βαϊγκὰν Ρωμουνικὴν καὶ ἄλλοι ἄλλως. Καὶ αὐτὸς ὁ Γάλλος Μπεράρ, ὁ εἰλικρινῶς περὶ Μακεδονίας γράψας, ἔχει πλανηθῆ, περιορίσας τὸν ἑλληνισμὸν τῆς Μακεδονίας μόνον εἰς μεσημβρινὰ αὐτῆς μέρη. Οἱ δὲ ἡμέτεροι οἵτινες ἔγραψαν περὶ Μακεδονίας πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων δὲν ἔχουσι γράψει ἢ τερατουργήματα ἀντιγράψαντες ξένα βιβλία περὶ τοῦ δούλου ἑλληνισμοῦ, δι' ἃς συγγραφὰς ἔχει ἐξοδεύσει τὸ Κράτος δεκάδας χιλιάδας δραχμῶν.

«Ἐὰν ζητήσωμεν νὰ γνωρίσωμεν τὴν Μακεδονίαν δι' ἑλληνικοῦ ὀφθαλμοῦ, θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ χαρακτὴρ τῆς σημερινῆς Μακεδονίας, ὅπως καὶ τὸ πάλαι εἶνε ἑλληνικός, δημιουργικὸς καὶ συνθετι-

κὸς ὅπως ἦτο τοιοῦτος ὁ τοῦ Φιλίππου, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ὁ Μακεδονικὸς χαρακτὴρ

«Πλέον ἢ ἅπαξ ὁ Μακεδονικὸς χαρακτὴρ ἔχει ἀλλοιωθῆ ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐξῆλθεν ἀμιγής, ἀφομοιώσας τὰ ξένα στοιχεῖα. Παράδειγμα σήμερον ἡ Θεσσαλονίκη καὶ ὅλαι αἱ Μακεδονικαὶ πόλεις, ἐν αἷς μὲ ὅλα τὰ ἐνυπάρχοντα ξένα στοιχεῖα, ὁ ἑλληνικὸς χαρακτὴρ πρωτεύει. Μὲ ὅλας τὰς 80 χιλ. τῶν Ἰσδραηλιτῶν ἃς ἔχει ἡ Θεσσαλονίκη ἐν τούτοις ἦτο καὶ μένει ἑλληνική.

Ὁ πληθυσμὸς

«Ὁ ἑλληνισμὸς ἐν Μακεδονίᾳ, λέγει ὁ κ. Καζάζης, ἀνέρχεται εἰς 750 χιλ. ψυχῶν, οὐχὶ ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ σημείῳ, ἀλλ' ἐξηπλωμένος καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, πανταχοῦ πρωτοστατῶν. Οἱ Μουσουλμᾶνοι εἰς 600 χιλ. οἱ Σλαῦοι ἐν γένει εἰς 400 χιλ. Ἀλλ' ἐνῷ αἱ ἄλλαι ἐθνότητες εἶνε συπαγεῖς, οἱ Σλαῦοι εἶνε διῃρημένοι εἰς τρεῖς κατηγορίας, εἰς Σλαυομακεδόνας, εἰς Σέρβους καὶ εἰς Βουλγάρους, οἵτινες ἔχουσι διάφορα πρὸς ἀλλήλους ἐθνικὰ ἰδεώδη.

«Καὶ ἤδη, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Καζάζης, ἃς ἴδωμεν τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ λαῶν. Οἱ Ἕλληνες τί εἶνε; Ἐπιστήμονες, λόγιοι, ἔμποροι, βιομήχανοι, γεωργοί, ποιμένες καὶ μεγάλοι ἰδιοκτῆται. Οἱ Τοῦρκοι εἶνε ὑπάλληλοι καὶ μεγάλοι ἰδιοκτῆται, ὡς κατακτηταί. Οἱ Ἑβραῖοι ἔμποροι καὶ χρηματισταί. Οἱ Σλαῦοι γεωργοί, ποιμένες καὶ ἀγωγιᾶται. Οἱ Ἀλβανοὶ μισθοφόροι τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον προεξάρχει ἐν ἅπασι τοῖς διοικητικοῖς διαμερίσμασι τῆς Μακεδονίας. Θεσσαλονίκη, Μοναστηρίῳ καὶ Σερβίοις. Ἐν μόνῃ τῇ διοικήσει τῶν Σερβίων ὑπάρχουσι 250 χιλ. Ἕλληνες καὶ 10 χιλ. μόνον Μουσουλμάνοι, οὐδὲ ψυχῆς Σλαυικῆς ὑπαρχούσης. Ὑπερέχομεν καὶ κατὰ τὴν παιδείαν συλλήβδην τῶν ἀντιπάλων ἡμῶν.

Σχολεῖα καὶ Ἐκκλησίαι

«Ἔχομεν ἐν Μακεδονίᾳ 6 γυμνάσια καὶ 904 διαφόρων βαθμῶν τῶν δύο φύλων σχολεῖα, μὲ 53,683 μαθητάς, ἐνῷ τὰ βουλγαρικὰ σχολεῖα ἀνέρχονται εἰς 445 καὶ οἱ μαθηταὶ εἰς 24,013.

«Ὑπερέχομεν δὲ καὶ ἐκκλησιαστικῶς. Ἡμεῖς ἔχομεν ἐν Μακεδονίᾳ 18 Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπάς, ἐνῷ οἱ μὲν Βούλγαροι ἔχουσι μόνον 5, οἱ δὲ Σέρβοι μόνον 2. Καὶ μὲ ὅλην τὴν ὑλικὴν καὶ πνευματικὴν ἡμῶν ὑπεροχὴν μᾶς ὑπολογίζουσιν ὡς ὑποδεεστέρους τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ἀκριβῶς διότι δὲν ἐργαζόμεθα, ἐνῷ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐργάζονται.

«Λαὸς ἰσχυρὸς εἶνε ὁ ἐργαζόμενος, ἐνῷ ὁ μὴ ἐργαζόμενος εἶνε ἀσθενὴς καὶ περιφρονημένος».

Τὰς τελευταίας αὐτὰς λέξεις τοῦ κ. Καζάζη ἐκάλυψαν ἀτελεύτητα χειροκροτήματα.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ

Ὅταν ἔθνος τι ὑποστῇ συμφοράν τινα ἀντὶ νὰ καταβάλληται ὑπὸ ταύτης ὀφείλει νὰ περισυλλέγῃ τὰ ὑγιᾶ αὐτοῦ στοιχεῖα, τὰς δυνάμεις του, ὅπως δείξῃ τῷ σύμπαντι τί ἐστὶ μέγας λαός, ὅστις δὲν θέλει ν' ἀποθάνῃ. Ἡ ἡμετέρα Ἑλλὰς ἀείποτε ἔδειξεν, ὅτι τῇ συμφορᾷ δὲν εἴκει, δὲν ὑποχωρεῖ. Ἐπικαλοῦμαι πρὸς μαρτυρίαν τὴν μεγάλην σκιὰν τοῦ Ἀθηναίου πολίτου, τὸν Περικλέα ὠνόμασα, «γνῶτε, ἔλεγεν, ὄνομα μέγιστον τὴν πόλιν ἔχουσαν ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις διὰ τὸ ταῖς ξυμφοραῖς μὴ εἴκειν».

Ἐργαζόμεθα, ὅπως διασώσωμεν καὶ ἀναπτύξωμεν τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Δὲν εἴμεθα ἐκ τῶν νέων ἐκείνων. οἵτινες μιμοῦνται πάντοτε τὰ ξένα. Ἡμεῖς, ὡς γνήσιοι καὶ ὑπερήφανοι Ἕλληνες, ὡς οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ἀνατρεφόμεθα ἑλληνοπρεπῶς μὴ μιμούμενοι τυφλῶς τοὺς ξένους, «παράδειγμα αὐτοὶ ὄντες τινὶ ἢ μιμούμενοι ἑτέρους,» προσπαθοῦμεν νὰ ὦμεν ὑπερήφανοι καὶ ἀρρενωποί, ἀλλὰ καὶ σεμνοπρεπεῖς καὶ ἁγνοί, ὡς ἡ ἡμετέρα φύσις ἡ περιβάλλουσα ἡμᾶς. Ἴδετε τὴν ἑλληνίδα φύσιν τὰ ἑλληνικὰ ὄρη πόσον ὑπερήφανα καὶ ἐπιβάλλοντα εἶναι χωρὶς ὅμως νὰ καταπλήττωσι, χωρὶς νὰ προξενῶσι βαναύσως φόβον· εἶναι σοβαρὰ καὶ ἀρρενωπὰ ἄνευ ἀγριότητος, σεμνὰ καὶ εὐγενῆ ἄνευ μαλθακότητος· οἱ χρωματισμοὶ αὐτῶν, αἱ γραμμαί των εἶναι πάντοτε εὐγενεῖς. Ἴδετε τὴν φύσιν τῆς πατρίδος μας πόσον εἶναι σεμνή, πόσον ἐρυθριᾷ, ἀλλὰ καὶ πόσον φαιῶς, ἀρρενωπῶς χρωματίζεται ἄνευ ἀγριότητος. Πῶς εἶναι δυνατὸν πλαίσιον τόσον ὑπερήφανον καὶ σεμνὸν νὰ μὴ περικλείῃ λαὸν ἔχοντα ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ τὰς ἀρετὰς ταύτας; Μορφώσατε τὴν καρδίαν, τὸ ἦθος, τὸν χαρακτῆρα ὑμῶν τε καὶ τῶν ἄλλων συμφώνως πρὸς τὴν ἑλληνίδα φύσιν καὶ τὰς ἑλληνοπρεπεῖς παραδόσεις καὶ ἡ πατρὶς θὰ σᾶς εὐγνωμονῇ, θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ. Τὰ ὑμέτερα ἄθλα θὰ εἶναι ἀρετῆς βραβεῖα καὶ διὰ τοὺς ἄλλους καὶ οὕτω ἡ ἡμετέρα χώρα θὰ ἔχῃ ἀρίστους πολίτας, διότι «ἆθλα οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστα πολιτεύουσιν».

Ὄχι μόνον θὰ μιμηθῶμεν τοὺς προγόνους, τοὺς ἱδρυτὰς τῆς ἐλευθέρας ἡμῶν πατρίδος, ἀλλὰ καί, λόγον θὰ εἴπω μέγαν, θέλομεν νὰ ὑπερβῶμεν αὐτούς. Γνωρίζομεν, ὅτι ἡ θέσις ἡμῶν εἶναι δυσχερὴς καὶ πρότυπα ἀρετῆς ἂν γίνωμεν, «οὐχ ὅμοιοι ἀλλ' ὀλίγῳ χείρονες» τῶν προγόνων θὰ κριθῶμεν. Αἱ συμφοραὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν ἀντὶ νὰ μᾶς καταβάλωσι μᾶς ἔδωκαν νέας δυνάμεις· διότι μᾶς ὑπέμνησαν νέα καθήκοντα. Οἱ παλαιότατοι πρόγονοι ἡμῶν διὰ τοῦ μεγάλου Ἀθηναίου, τοῦ Περικλέους, λέγουσιν ἡμῖν, ὅτι ὅσοι «πρὸς τὰς συμφορὰς γνώμῃ μὲν ἥκιστα λυποῦνται, ἔργῳ δὲ μάλιστα ἀντέχουσι οὗτοι κοὶ πόλεων καὶ ἰδιωτῶν κράτιστοί εἰσιν». Δὲν μένωμεν μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας μεμψιμοιροῦντες καὶ ὀλοφυρόμενοι, ὡς πνιγηρὸς λίψ, τὸ ἄνθος τῆς ἐλπίδος μαραίνοντες. Θαυμάζομεν τοὺς ἡμετέρους προγόνους, ζηλοῦμεν τοὺς ἄνδρας τῆς ἐπαναστάσεως, ἐξετάζομεν τὰς τελευταίας τῆς πατρίδος δυστυχίας οὐχὶ ὅπως ἐξευτελίσωμεν τὸ παρὸν τῆς δυστυχούσης μητρὸς Ἑλλάδος· μικρᾶς τοῦτο ψυχῆς, οὐτιδανοῦ ἀνθρώπου θὰ ἦτο μέγα δεῖγμα, καταπεπτωκότος καὶ νεκροῦ ἔθνους τρανὴ ἀπόδειξις. Μελετῶμεν καὶ θαυμάζομεν τὰς δόξας τῶν προγόνων, ὅπως βελτιώσωμεν τὸ παρὸν καὶ παρασκευάσωμεν μέγα μέλλον. Λαὸς φιλότιμος, ὡς ὁ ἑλληνικός, προώρισται νὰ μεγαλουργήσῃ. Πᾶσα ὁμὰς ἀνθρώπων, εἴτε ὄχλον εἴτε σύλλογον ἀποτελῇ αὕτη, ἀναπτύσσει, πολλαπλασιάζει τὴν δύναμιν, τὸν ἐνθουσιασμόν. Σύλλογος, ὡς ὁ ἡμέτερος, ὃν ἀποτελοῦσι νεαροὶ καὶ ἐνθουσιώδεις φοιτηταὶ δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς ἄνδρα πολύποδα καὶ πολύχειρα καὶ πολλὰς ἔχοντα αἰσθήσεις, τὸν νοῦν καὶ τὴν διάνοιαν ἀνάλογον, ὅπως εἶπω κατ' Ἀριστοτέλη, πρὸς ἄνδρα γίγαντα γενναίων καὶ μεγάλων αἰσθημάτων πρὸ τοῦ ὁποίου πᾶς νάνος μικροπρεπής, δόλιος, προδότης ἢ ἀγήρτης θὰ ἐκμηδενισθῇ.

Πρὸ πάντων ἀμυνόμεθα περὶ τῆς ἡμετέρας θρησκείας. Ἀληθεῖς ἐπιστήμονες, δὲν μιμοῦνται τοὺς ψευδοεπιστήμονας ἐκείνους τοὺς χλευάζοντας τὰ θεῖα ἐν ὀνόματι τῆς ἀνεπιστήμονός των ἐπιστήμης. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς θρησκείας δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ λέγωσι μετὰ τοῦ Brunetiére, «la faillite della science» ἡ χρεωκοπία τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἐπιστήμονες μετὰ τοῦ Berthclot, «la faillte de la religion», ἡ χρεωκοπία τῆς θρησκείας. Σύγκρουσις μεταξὺ θρησκείας καὶ ἐπιστήμης δὲν δύναται νὰ συμβῇ, διότι ἔχουσι διαφόρους τροχιάς· ἡ μὲν ἐξετάζει τὰς πρώτας αἰτίας, τὴν μεταφυσικὴν ἀλήθειαν, ἡ δέ, ἡ ἐπιστήμη, τὰς δευτέρας αἰτίας, τὴν φυσικὴν ἀλήθειαν. Οὐδέποτε ἡ μελέτη τῶν κυττάρων τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος θ' ἀποδείξῃ τι περὶ ψυχῆς οὐδὲ περὶ πνεύματος, διότι οὐδέποτε τοῦτο θὰ εὑρεθῇ ὑπὸ τὰ ἀνατομικὰ ἐργαλεῖα, διότι εἶναι ὑπὲρ τὴν φύσιν καὶ διάφορον ταύτης, ἡ δ' ἐπιστήμη μόνον τὴν φύσιν οὐχὶ δὲ τὴν μεταφυσικὴν δύναται νὰ ἐξετάζῃ. Ὁ Pasteur, ὁ Νεύτων, ὅλαι αἱ ὄντως ἐπιστημονικαὶ μεγαλοφυΐαι ἦσαν ἐχθροὶ τοῦ ὑλισμοῦ. Ἄφετε τὸν ὑλισμὸν μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις πάντοτε διὰ τῆς ἰδέας καὶ τὴν ἰδέαν ἔζησεν. Ἄλλως τε ὁ πολεμῶν τὴν θρησκείαν ἢ ἀδιαφορῶν Ἕλλην διπλοῦν ἁμαρτάνει ἁμάρτημα, ἁμαρτάνει πρὸς τὸ θεῖον καὶ πρὸς ἑαυτὸν ὡς ἄνθρωπος, ἁμαρτάνει πρὸς τὸν εὐεργέτην του, ὡς Ἕλλην. Δὲὰ τῆς θρησκείας διετηρήθη τὸ ἔθνος ἡμῶν, δι' αὐτῆς θὰ ἀναθάλῃ πάντοτε. Ἡ θρησκεία εἶναι ἡ συνέχουσα τὰ μόρια τοῦ ἑλληνισμοῦ εἰς ἓν σῶμα ἀδιάσπατος οὐσία. Ἕλλην πολεμῶν τὴν θρησκείαν του, τὴν μητέρα, τὴν εὐεργέτιδα αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἔθνους του ὁμοιάζει τῷ βδελυρῷ ἐκείνῳ ἑρπετῷ, τῷ ὄφει, ὅστις θερμανθεὶς ἐν τοῖς κόλποις τοῦ εὐεργέτου καὶ ἀναζήσας δάκνει αὐτόν! Μή ποτε, μήποτε, ὦ φίλοι, διακόψητε τὸ παλαιὸν τοῦτο ᾆσμα νὸ βαυκαλίζον τὴν ἀνθρωπίνην δυστυχίαν.

Συνελὼν λέγω, κηρύξατε πανταχοῦ, ὅτι ἐργάζεσθε, ὅτι ἐργαζόμεθα πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, ὅτι θέλετε νὰ γίνητε καλλίτεροι τῶν πατέρων ἡμῶν. Πᾶσα σκέψις, πᾶσα πρᾶξις, πᾶσα ἐνέργεια ὑμῶν ἃς ἐμφορεῖται τῆς ῥήσεως τῆς νέας τῶν Σπαρτιατῶν γενεᾶς:

Ἀμές δέ γ' ἐσόμεθα πολλῷ κάρρονες.

Τοῦτο εἶναι δεῖγμα νέου καὶ ἀνθηροῦ ἔθνους, μεγάλου μέλλοντος μέγα ἐχέγγυον.

Ἡμεῖς, πάντες ἡμεῖς οἱ νέοι Ἕλληνες θὰ εἴμεθα καλλίτερα τῶν πατέρων ἡμῶν. θὰ εἴμεθα, διότι θὰ μορφώσωμεν τὸν νοῦν, τὰς καρδίας καὶ τὸ ἦθος ἡμῶν. Ἀποτεινόμενοι πρὸς τὴν παλαιὰν τῶν Ἑλλήνων γενεὰν λέγομεν τοῦτο οὐχὶ ἐκ κομπορρημοσύνης, οὐδὲ διὰ νὰ ταπεινώσωμεν αὐτήν, ἀλλ' ὡς υἱοὶ δίδοντες εἰς τοὺς πατέρας αὐτῶν, πρὸς μεγάλην τούτων, πέποιθα, χαράν, εἰλικρινεῖς καὶ ἀδόλους ὑποσχέσεις. Θὰ εἴμεθα ὅλοι οἱ νέοι Ἕλληνες καλλίτεροι τῆς παλαιᾶς γενεᾶς, διότι νὸ θέλομεν καὶ τὸ θέλετε!

Τὸ σύνθημα ἡμῶν ἔσται, παραδίδομεν αὐτό, τὴν χρηστὴν προβαλλόμενοι ἐλπίδα τῇ ἱερᾷ κιβωτῷ, ἥτις διὰ τόσων θυσιῶν ἡτοιμάσθη ἡμῖν, τῷ ἐνδόξῳ ἐθνικῷ μουσείῳ... τὸ σύνθημα ἡμῶν εἶναι. ἀκούσατέ το:

«ὑπὲρ τῆς πατρίδος,
διὰ τῆς θρησκείας
καὶ τῆς ἐπιστήμης».

Ν. Ν. Σαρίπολος.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ ἀπὸ τοῦ Β. Θεάτρου ἔξωσις τοῦ «Νικηφόρου Φωκᾶ»

Οἱ ἀπελπισθέντες περὶ τῆς ἐθνικῆς δράσεως τοῦ παρὰ τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον θεατρικοῦ ἱδρύματος ἀφ' ὅτου τοῦτο ἐνεκαινίασεν τὰς πρώτας αὐτοῦ παραστάσεις μὲ ὀθνεῖα θεατρικὰ κατασκευάσματα, πᾶν ἄλλο ἢ τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς τοῦ λαοῦ διαπλάσεως, συμφώνως πρὸς τὰς προόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς θρησκείας, ὡς ἠννόησαν οἱ Ἕλληνες, ἐπιδιώκοντα, δὲν ἐξεπλάγησαν βεβαίως διὰ τούς γόους, οὓς ἤρξατο ρηγνύων ἀνὰ τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον ὁ τετιμημένος τῆς δραματικῆς τέχνης καὶ τῆς καθόλου νεωτέρας ἡμῶν φιλολογίας δεινὸς σκαπανεὺς κ. Βερναδάκης διὰ τὰς δραματικὰς περιπετείας, εἰς ἃς ὑπέβαλον τὸν «Νικηφόρον Φωκᾶν» του οἱ τὰ τοῦ Β. Θεάτρου τόσον *πατριωτικῶς* καὶ *φιλοτέχνως* διέποντες.

Τοὐναντίον οἱ ἀντιληφθέντες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν διαστροφὴν τοῦ προορισμοῦ τοῦ Θεάτρου τούτου ἠπόρησαν μᾶλλον μὲ τὴν ἀγαθότητα τσῦ σεβαστοῦ πρεσβύτου καὶ δαφνοστεφοῦς, ὡς ἀρκοῦνται νὰ τὸν ἀποκαλῶσι, δραματικοῦ συγγραφέως. πιστεύσαντος ὅτι εἰς τὸ ἀηδὲς

κομβολόγιον τῶν πολυωνύμων *φαρσῶν*, τῶν μετ' ἐπιμελείας ἐκ τῆς παρεφθαρμένης ἀλλοδαπῆς φιλολογίας σταχυολογηθεισῶν ὑπὸ ἀναπήρων ρακοσυλλεκτῶν, ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ περίβλεπτον καὶ ἀίγλῆεν καὶ σελαγίζον μέρος ἡ ὄντως ἀριπρεπὴς καὶ ἑλληνόφωνος καὶ σεμνὴ τραγῳδία του, ἥτις ἔπρεπε ν' ἀποτελέσῃ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου, ἢ μᾶλλον τοῦ ἑλληνικοῦ πανδιδακτορίου τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας, ὡς εἶχον τὴν ἐλαφρότητα νὰ θεωρῶσι τὸ περὶ οὗ πρόκειται καθίδρυμα πάντες οἱ μωρόπιστοι πατριῶται, ὅτε τὸ πρῶτον ἡ φήμη ἔφερεν εἰς τὰ ὦτά των τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνεγέρσεως αὐτοῦ διὰ χρημάτων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προσενεχθέντων.

Ὅτε μετὰ τόσης πομπῆς —κατόπιν ὅμως ἑορτῆς— ἐκλήθη νὰ δώσῃ τὸ ἔργον του τοῦτο ὁ κ. Βερναδάκης πρὸς διδασκαλίαν εἰς τὸ μεταβαπτισθὲν «Βασιλικὸν Θέατρον» ὤφειλε ὡς ἄνθρωπος πεπειραμένος καὶ πολυδμων καὶ πολλὰ παθὼν νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα περὶ αὐτὸν καὶ νὰ ἴδῃ τὴν ἐρημίαν, ἥτις τὸν περιέβαλλε καὶ νὰ εἴπῃ :

Ἀφοῦ μὲ καλοῦσι πρύτανιν τῶν Ἑλλήνων Δραματικῶν συγγραφέων, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι συνάδελφοι, δυνάμενοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον νὰ συνεισφέρωσι τὸν ὀβολόν των εἰς τὴν σύμπηξιν τῆς Νεοελληνικῆς Σκηνῆς.

Διότι μόνος αὐτὸς δὲν ἠδύνατο εἰσερχόμενος ἐν τῷ πνιγηρῷ ἐκείνῳ περιβάλλοντι νὰ ἐξέλθῃ ἀλώβητος ἀπὸ τῆς ἐκφύλου *φαρσολογίας* τῆς ἐγκαθιδρυθείσης ἐν αὐτῷ ὑπὸ τῶν περισαινόντων γελωτοποιῶν.

Γηράσκομεν ὅμως ἀεὶ διδασκόμενοι οἱ ἄνθρωποι.

Καὶ τὸ μάθημα τοῦτο, ὅπερ τόσον παταγωδῶς, διὰ τοσοῦτον ἀνευλαβοῦς ραπίσματος ἐδόθη εἰς τὸν κ. Βερναδάκην, εἶναι ἴσως ἔργον τῆς Θείας Προνοίας, διὰ νὰ νώσῃ καὶ εἰς τοῦτον καὶ εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς εἰλικριδῶς ἐργαζομένους πρὸς προαγωγὴν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας καὶ ἀναμόρφωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, νὰ ἐννοήσωσι ὅτι ἀντὶ πάσης ἄλλης καρδίας, τὴν τοῦ λαοῦ ἐνστερνιζόμενοι συνείδησιν, ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ καὶ μόνου ὀφείλουσι νὰ στηρίζωσι τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος, διότι ἀπὸ τοιούτων σκέψεων ἀγομενοι περιήγαγον εἰς ἄφθιτον κλέος τὴν ἡμετέραν Πατρίδα ἐν τῇ ἀρχαιότητοι οἱ ἀθάνατοι ἡμῶν πρόγονοι.

Ἐὰν λοιπὸν θέλωσι καὶ ποθῶσι ἄσπιλον τὸ ἑλληνικὸν θέατρον, περικλεῖον τὴν ἑλληνικὴν ἰδέαν οἱ Ἕλληνες φιλόλογοι καὶ φιλότεχνοι ἃς συνέλθωσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἃς εἴπωσι μιᾷ φωνῇ πάντες·

—Ἐῶμεν χαίρειν τοὺς ὑβριστὰς τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων, καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων καταβάλλοντες καὶ πνεῦμα καὶ καρδίαν καὶ χρῆμα ἐν ἀνάγκῃ, ἔλθετε νὰ ἀναστήσωμεν ἐκ τῶν ἐρειπίων της τὴν ἐθνικὴν σκηνήν, ὡς συνέπηξαν ταύτην οἱ θεῖοι τῆς ἀρχαιότητος ἱδρυταί, ὁ αἰθεροβήμων Αἰσχύλος, ὁ οὐράνιος Σοφοκλῆς, ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καὶ ὁ κεραυνοβόλος Ἀριστοφάνης διὰ νὰ ἀποδειχθῇ τότε καὶ εἰς τὸν φιλοπάτριδα ἡμῶν βασιλέα, πῶς περιϋβρίζονται τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ καταπροδίδεται ἡ ἑλληνικὴ τέχνη καὶ ἀποσκυβαλίζεται τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἀπὸ τοὺς *ἀνθρώπους τῶν περιστάσεων*.

Καὶ τότε εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι οὗτος πρῶτος θὰ λάβῃ τὸ φραγκέλιον ἀνὰ χεῖρας καὶ θὰ εἴπῃ εἰς τοὺς ἀσεβεῖς·

«Ἀπέλθετε μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τῆς Πατρίδος οἶκον... ἐμπορίου».

Β. Γ. Ἀντωνόπουλος

ΕΘΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Ἄνδρες φιλοπάτριδες, ἐπιστήμονες καὶ λόγιοι ἐκλέξαντες πρόεδρον τὸν ἀντεισαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Μανιάκην, τὸν ἐνθουσιῶντα καὶ μεταδίδοντα τὸν ἐνθουσιασμὸν διὰ πᾶν ὅ,τι ἐθνικόν, ἀπεφάσισαν τὴν ἵδρυσιν ἑταιρείας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὴ Σκηνή». Τῆς ἑταιρείας ταύτης σκοπὸς εἶναι ἡ διδασκαλία δραμάτων ἠθικῶν, πατριωτικῶν, ἑλληνικῶν ἐν μιᾷ λέξει, εἴτε τῶν μεγάλων σύγγραφέων τῆς ἀρχαιότητος, εἴτε τῶν νεωτέρων. Ἀλλὰ καὶ ἐκ μεταφράσεων θὰ παριστάνωνται ἑλληνιστὶ ἔργα τινά, ἀρκεῖ νὰ ἔχωσιν ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν ἢ χαρακτῆρας ἀξίους μιμήσεως.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ κατασκευασθῇ μέγα θέατρον, δυνάμενον νὰ περιλαμβάνῃ πολλὰς χιλ. λαοῦ, ἐπὶ εἰσόδῳ 50 λεπτῶν καὶ μιᾶς δρ. τὸ πολύ.

Εἰς τὴν «Ἐθνικὴν Σκηνήν», προωρισμένην νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἐξόχως τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, εὐχόμεθα πᾶν ἀγαθόν.

Σπεύδομεν δὲ νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν κάτωθι ὡραίαν ἐπιστολὴν τοῦ παρ' ἡμῖν διακεκριμένου λογίου καὶ νομομαθοῦς κ. Ι. Γ. Φραγκιᾶ δικηγόρου ἐν Ἀθήναις καὶ πρώην γενικοῦ γραμματέως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου πρὸς τὸν ἀντεισαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Κ. Ν. Μανιάκην.

Τὴν μετὰ προσοχῆς μελέτην τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ὡς καὶ τὴν ἔξοχον σημασίαν τῶν ἐν αὐτῇ ἰδεῶν νομίζομεν μάταιον νὰ ἐξηγήσωμεν, διότι αἱ ἰδέαι αὗται εἰσὶ τόσον σαφεῖς καὶ ἐναργεῖς, ὥστε δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι διατυποῦσιν ἀναμφισβήτητον ἀλήθειαν.

Ἀθῆναι 4 Ἰανουαρίου 1903

Ἀγαπητὲ φίλε κ. Μανιάκη,

Συγχαίρω ὑμῖν ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν μεγάλην καὶ εὐγενῆ πρωτοβουλίαν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τῆς συστάσεως τῆς «Ἐθνικῆς Σκηνῆς», προωρισμένης ν' ἀποδείξῃ περιφανῶς, ὅτι ὁ ξενισμὸς δὲν κατέπνιξεν ἀκόμη τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα καὶ τὴν γνησίαν ἐθνικὴν γλῶσσαν καὶ ποίησιν ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ ἐμπνευσθεῖσα ὑμῖν ἰδέα εἶνε ἀληθῶς ὑψίστη· διευθυνομένη δὲ καὶ ζωπυρουμένη εὐστόχως, ὡς εὔχομαι καὶ δὲν ἀμβιβάλλω, θ' ἀποβῇ ἀληθὲς πατριωτικὸν μεγαλούργημα.

Διατελῶ μετ' ἀγάπης καὶ ὑπολήψεως

Ι. Γ. Φραγκιᾶς

ΠΕΡΙ ΔΡΟΣΟΥ ΚΑΙ ΠΑΧΝΗΣ

(Συνέχεια προηγουμένου φύλλου)

Οὐ μόνον ὁ ἀὴρ ὁ ἐν τῇ χλόῃ κείμενος ἀποψύχεται κατὰ τὰς ἀνεφέλους ἐαρινὰς νύκτας, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐφαπτόμενος πάντων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς κειμένων σωμάτων καὶ ὁ εἰς ἐπαφὴν εὑρισκόμενος μετὰ τοῦ ἐδάφους γυμνοῦ ἢ κεκαλυμμένου διὰ χλόης. Τὸ ψῦχος τοῦτο ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἐπαυξάνεται καὶ ἐπιτείνεται μέχρι τῆς ἑπομένης ἀνατολῆς αὐτοῦ. Περὶ τὴν πρωΐαν θερμόμετρα εἰς διάφορα ὕψη κείμενα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀέρος δεικνύουσι θερμοκρασίαν βαθμηδὸν ἐλαττουμένην ἀπὸ ὕψους 2 μέτρων μέχρι 15—20 ἑκατοστομέτρων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, μεθ' ὃ κεῖται στρῶμα ἀέρος ὁμοιομερῶς λίαν ψυχρόν, εἰς πᾶσαν μὲν ἐποχὴν ἐὰν ὁ οὐρανὸς εἶνε αἴθριος, ἰδίως δὲ κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅπερ καλύπτει τὸ ἔδαφος. Ὅθεν ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς καλύπτεται ὑπὸ εἴδους ἐπιχρίσματος ψυχροῦ ἀέρος, ὅπερ ὡς πυκνότερον καταρρέει ἐπὶ τοῦ κεκλιμένου ἐδάφους, συσσωρεύεται εἰς τὰς κοιλάδας, διεισδύει εἰς τὰ μεταξὺ τῶν φυτῶν διαστήματα, καλύπτει τὰ φύλλα καὶ τοὺς κλάδους, ἀλλὰ δὲν εἰσέρχεται, ὅπως καλύψῃ τὰ ὑπὸ σκέπην ἀντικείμενα, ὅσον ἐλαφρὰ καὶ ἂν εἶνε τὰ καλύμματα δι' ὧν περιβάλλουσι τὰ φυτὰ κατὰ τὰς νύκτας τῆς ἀνοίξεως. Ἐντὸς τοῦ στρώματος τούτου τοῦ ψυχροῦ ἀέρος παράγεται ἡ δρόσος, ἥτις ἐνίοτε πήγνυται καὶ μεταβάλλεται εἰς πάχνην, εἰ καὶ ὁ ὑπερκείμενος ἀὴρ διατηρῇ θερμοκρασίαν κατωτέραν τῆς πρὸς πῆξιν τοῦ ὕδατος ἀπαιτουμένης. Νέφος ἄνωθεν διερχόμενον, ἢ ὕφασμα ἐπὶ τῆς χλόης ριπτόμενον, ἐμποδίζει τὴν δρόσον, ὡς διατηροῦν θερμὸν τὸν ὑποκάτωθεν ἀέρα, τὸ δὲ ἐπίχρισμα τοῦ ψυχροῦ ἀέρος, σχηματίζεται ἄνωθεν ἐπὶ τοῦ καλύμματος. Ρεῦμα σφοδροῦ ἀέρος ἐκτοπίζει τὴν λεπτὴν ταύτην διάστρωσιν τοῦ ψυχροῦ ἀέρος καὶ ἀναμιγνύει αὐτὴν πρὸς τὰ ὑπερκείμενα στρώματα. Ὅθεν ὁ σφοδρὸς ἄνεμος δὲν ἐξατμίζει τὴν δρόσον, ἐφ' ὅσον αὕτη σχηματίζεται, ἀλλ' ἐμποδίζει τὸν σχηματισμὸν αὐτῆς, διότι καταστρέφει τὴν αἰτίαν.

Ἡ γῆ κειμένη εἰς ἓν σημεῖον τοῦ ἀπείρου χώρου φέρει μικρὰν σχετικῶς ποσότητα θερμαντικοῦ ἐν ἑαυτῇ. Ἔχει ὡς γειτνιάζοντα σώματα τὴν σελήνην καὶ τὸν ἥλιον. Οὗτος εἶνε παμμέγιστος, ἡ θερμοκρασία αὐτοῦ ὑψίστη, τὸ δὲ θερμαντικόν, ὅπερ ἀποστέλλει ἡμῖν εἶνε τοσοῦτον, ὥστε δύναται κατὰ τὸν Pouillet νὰ τήξῃ ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους στρῶμα πάγου πάχους 32 μέτρων καλύπτον ὁλόκληρον τὴν γῆν. Ἀλλ' ἡ θερμότης αὕτη δὲν διαμένει ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκτὸς ἐλαχίστης σχετικῶς ποσότητος, ἥτις ἀπαιτεῖται δια τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀπόλλυται.

Πάντα τὰ καλύπτοντα τὸ ἔδαφος ἀντικείμενα φυτὰ ἢ ὀρυκτά, ξηρὰ ἢ θάλασσα, ἀκτινοβολοῦσι κατὰ τὴν νύκτα τὸ θερμαντικόν, ὅπερ ἐδέχθησαν κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ ἐκπέμπουσιν αὐτὸ εἰς τὸ ἄπειρον δ ἄστημα καθ' ὅλας συγχρόνως τὰς διευθύνσεις. Ἡ ἀκτινοβόλος αὕτη θερμότης, διέρχεται διὰ τῆς ἀτμοσφαίρας χωρὶς νὰ θερμάνῃ αὐτὴν ἢ νὰ ἐμποδισθῇ ὑπ' αὐτῆς. Ὁ ἀὴρ εἶνε θερμοπερατός, τουτέστι διαφανὴς ὡς πρὸς τὴν θερμότητα, ἀφίνων ἐλευθέραν τὴν δίοδον, ἂν οὐχὶ εἰς πάσας τὰς ὑπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκπεμπομένας θερμαντικὰς ἀκτῖνας, ἀλλ' εἰς μέγιστον μέρος αὐτῶν. Ἡ θερμότης αὕτη ἐξελθοῦσα τῆς ἀτμοσφαίρας ἀφανίζεται εἰς τὸ ἀχανὲς διάστημα μὴ δυναμένη πλέον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτήν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται *νυκτερινὴ ἀκτινοβολία*, ἧς ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ ἀπόψυξις τῶν ἐπὶ τῆς γῆς σωμάτων. Ὁ ἀὴρ ἀμέτοχος τῆς ἀκτινοβολίας ταύτης δὲν ἀποψύχεται, τὰ δ' ἀντικείμενα καθίστανται ψυχρότερα αὐτοῦ καὶ ἡ δρόσος ἐπέρχεται. Ἀλλ' ἡ ἀπόψυξις αὕτη ἐκ τῆς νυκτερινῆς ἀκτινοβολίας δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ εἰς πάν[illegible] ἐδάφους κείμενα σώματα, ἀλλ' ἐξαρτᾶται κ[illegible] τῆς ο φετικῆ αὐτῶν δυνάμεως.

Τὰ μέταλλα ἐκπέμπουσιν ἢ ἀκτινοβολοῦσιν ὀλιγωτέραν θερμότητα ἢ ἄλλα σώματα, ὡς ὁ χάρτης, καὶ ἑπομένως ἀποψύχονται τὰ πρῶτα βραδύτερον τῶν τελευταίων. Ἐπειδὴ δ' ἀφ' ἑτέρου τὰ μέταλλά εἰσι θερμαγωγά, προσλαμβάνουσι θερμαντικὸν ἐκ τοῦ ἐδάφους καὶ διαμένουσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς θερμότερα ἢ τὰ γειτνιάζοντα ἀντικείμενα. Ἑπομένως τὰ στίλβοντα μέταλλα μένουσι ξηρά, ἐν ᾧ ἄλλα σώματα, ὡς ὁ χάρτης καλύπτονται ὑπὸ δρόσου.

Ἀλλὰ θερμόμετρον κρεμάμενον ὑψηλὰ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀέρος καὶ πανταχόθεν ἐκτεθειμένον ὤφειλε ν' ἀκτινοβολῇ μᾶλλον καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ἑπομένως νὰ ἀποψύχηται περισσότερον ἢ θερμόμετρον κεκρυμμένον ἐντὸς τῆς χλόης, ἐν ᾧ συμβαίνει τοὐναντίον. Βεβαίως τὸ πρῶτον θερμόμετρον ἀκτινοβολεῖ πλειότερον, ἀλλ' ὁ περιβάλλων ἀὴρ θερμαίνει αὐτὸ καὶ ἀποψυχόμενος καταπίπτει ὡς πυκνότερος καὶ ἀντικαθίσταται ὑπ' ἄλλου ἀέρος θερμοτέρου καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται ὅτι ἡ νυκτερινὴ ἀκτινοβολία ἀποψύχει τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀντικείμενα, περισσότερον μὲν ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε αἴθριος, οὐδόλως δ' ὅταν εἶνε νεφελώδης. Ὡσαύτως ἡ νυκτερινὴ ἀκτινοβολία καὶ ἑπομένως καὶ ἡ ψύξις αὐξάνεται μὲν μετὰ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ὁρατοῦ οὐρανοῦ, μειοῦται δὲ ὑπὸ σκέπην. Ὁ ψυχρὸς ἀὴρ διαχέεται ἐν εἴδει ὑγροῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἡ δὲ δρόσος ἀναφαίνεται, ὅταν ὁ ψυχρὸς ἀὴρ καταβῇ πέρα τοῦ βαθμοῦ τοῦ κόρου.

Ἡ κοινὴ πρόληψις ἀποδίδει εἰς τὴν σελήνην τὴν παραγωγὴν τῆς ψυχρᾶς δρόσου καὶ τοῦ παγετοῦ κατὰ τὰς νύκτας τῆς ἀνοίξεως. Ἀλλ' ἡ σελήνη καθὼς καὶ ἡ γῆ δέχεται ἐτησίως ἐκ τοῦ ἡλίου ποσότητα θερμαντικοῦ, ἥτις ἠδύνατο νὰ τήξῃ στρῶμα πάγου 32 μέτρων ὕψους. Ὅπως καὶ ἡ γῆ οὕτω καὶ ἡ σελήνη θερμαίνεται κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ ἀποψύχεται κατὰ τὴν νύκτα, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐπὶ τῆς σελήνης εἶνε περίπου 28 φορὰς μεγα-

λητέρα τῆς ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ σημεῖα τῆς σελήνης, τὰ ὁποῖα βλέπομεν ἐκ τῆς γῆς δέχονται τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπὶ 14 ὁλόκληρα ἡμερονύκτια ἀδιακόπως. Πῶς δύναται λοιπὸν ἡ φωτίζουσα ἡμᾶς σελήνη νὰ εἶνε ψυχρὰ καὶ ν' ἀποψύχῃ καὶ τὴν γῆν ;

Φαντασθῶμεν ποίαν θερμοκρασίαν θὰ ἐλάμβανεν ἡ γῆ ἂν κατὰ τὸ θέρος ὁ ἥλιος μᾶς ἐθέρμανε ἐπὶ 14 ὁλόκληρα ἡμερονύκτια. Ἡ σελήνη ἑπομένως εἶνε λίαν θερμή, ὅταν μᾶς φωτίζῃ κατὰ τὰς παγετώδεις νύκτας, καὶ οὐ μόνον δὲν μᾶς ἀποψύχει, ἀλλὰ τοὐναντίον θερμαίνει ἡμᾶς, ἐφ' ὅσον δύναται, ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον, ὡς ἀπέδειξαν τὰ πειράματα τοῦ Melloni. Ἑπομένως αἰτία τῆς νυκτερινῆς ταύτης ἀποψύξεως τῆς γῆς δὲν εἶνε ἡ σελήνη, ἀλλ' ἡ νυκτερινὴ ἀκτινοβολία.

Τὴν νυκτερινὴν ταύτην ἀκτινοβολίαν οὐδόλως ἐμποδίζει πράγματι ὁ περιβάλλων τὴν γῆν ἀήρ, ὅστις θερμαίνεται κατὰ τὴν ἡμέραν ἐφαπτόμενος τῶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ερμαινομένων ἀντικειμένων, τὴν δὲ νύκτα ἀποδίδει εἰς ταῦτα πάλιν δι' ἐπαφῆς τὴν θερμότητα, ἣν προτέλαβεν.

Ἀλλὰ τὰ πειράματα τοῦ Pouillet, εἶτα δὲ τα τοῦ Tyndall, ἀπέδειξαν ὅτι ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ δὲν εἶνε ἐντελῶς θερμοδιαβατός, ἀλλ' ἀπορροφᾷ μέρος τῶν θερμαντικῶν ἀκτίνων.

Αἱ ἐκ τοῦ ἡλίου ἐκπεμπόμεναι ἀκτῖνες, αἱ φῶς ἅμα καὶ θερμότητα περιέχουσαι, φθάνουσιν εἰς τὰ πέρατα τῆς ἀτμοσφαίρας διατηροῦσαι τὴν αὐτὴν ἰσχύν, ὡς μὴ συναντήσασαι κατὰ τὴν πορείαν ὕλην σταθμητήν, ἥτις ἠδύνατο νὰ τὰς ἐξασθενίσῃ. Εἰσδύουσαι εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ συναντῶσαι τὸς κορυφὰς τῶν ὑψηλῶν ὀρέων ἐλάχιστον ἐλαττοῦνται κατὰ τὸν ἰσχύν. Διὰ τοῦτο οἱ εἰς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἀνερχόμενοι κατακαίονται οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἐνῷ ἐν τῇ σκιᾷ καταψύχονται. Αἰσθανόμεθα τὸ αὐτὸ αἴσθημα καὶ ἐνώπιον ἰσχυρᾶς πυρᾶς κατὰ τὸν χειμῶνα ἐν ὑπαίθρῳ, τουτέστιν ὑπερθερμαινόμεθα ἔμπροσθεν, καταψυχόμεθα δὲ ὄπισθεν. Κατεισδύουσαι εἶτα αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες μέχρι τοῦ βάθους τῶν κοιλάδων ἀπεκδύονται μετὰ μεγάλης ταχύτητος τὰς σκοτεινὰς θερμαντικὰς ἀκτῖνας, ἃς παραχωροῦσιν εἰς τὸν ἀέρα. Ἡ λοιπὴ θερμότης προσπίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον κατὰ πρῶτον τὴν μεταβάλλει καὶ εἶτα τὴν ἐκπέμπει πρὸς τὸν ἀέρα, ὃν οὕτω διασχίζει αὕτη καὶ ἐκ δευτέρου κατ' ἀντίθετον φοράν, ἀπεκδυομένη νέας ποσότητας θερμαντικῶν ἀκτίνων μείζονας ἢ κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν.

Ἑπομένως ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ θερμαίνετκι καὶ διὰ τῆς ἀπορροφήσεως μέρους τῶν θερμαντικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ διὰ τῆς ἐπαφῆς αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐδάφους. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε ἀληθὴς μανδύας, ἐπικάλυμμα συσσωρεῦον τὴν θερμότητα, ἥτις ἔρχεται ἐκ τοῦ ἡλίου, καὶ ἐμποδίζον τὴν ἐκ τοῦ ἐδάφους ἐκπεμπομένην. Ἕνεκα τῆς ἀτμοσφαίρας αἱ νύκτες διατηροῦσι θερμοκρασίαν τινά, ἣν θ' ἀπέβαλον ταχέως, ἂν ἡ γῆ δὲν περιεβάλλετο διὰ τοῦ περιβλήματος τούτου ὅπερ καλεῖται *ἀτμόσφαιρα*.

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ Pouillet κατέδειξαν ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπορροφᾷ κατὰ τὴν κατακόρυφον διεύθυνσιν τὸ τέταρτον ἢ τὸ πέμπτον τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν γῆν ἐκπεμπομένης θερμότητος. Ἡ ἀπορροφωμένη αὕτη ποσότης μεταβάλλεται κατὰ τὰς διαφόρους ἡμέρας, ἑπομένως καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα πρέπει νὰ ὑφίσταται μεταβολάς τινας.

Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ σύγκειται ἰδίως ἐξ ὀξυγόνου, ἀζώτου καὶ ὑδρατμῶν. Αἱ παρανηρήσεις τοῦ Tyndall, κατέδειξαν ὅτι ὁ ἐντελῶς ξηρὸς καὶ καθαρὸς ἀὴρ εἶνε θερμοδιαβατός, τουτέστιν ἀφίνει σχεδὸν ἐλευθέραν τὴν δίοδον εἰς τὰς σκοτεινὰς θερμαντικὰς ἀκτῖνας ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχεν. Ἑπομένως ἂν ἡ ἀτμόσφαρα ἦτο πάντοτε ἐντελῶς ξηρὰ καὶ καθαρά, οὐδόλως θ' ἀπερρόφα τὴν ἡλιακὴν θερμότητα, ἀρκεῖ ὅμως νὰ ἐνυπάρχῃ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀρωματική τις ὕλη ἐν ἐλαχίστῃ ποσότητι, ὅπως ἡ ἀπορροφητικὴ δύναμις τῆς ἀτμοσφαίρας αὐξηθῇ σπουδαίως. Τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθέων ἀποδιδόμενον ἄρωμα ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο. Ἀλλὰ τὸ ἀέριον, ὅπερ ἀποκαθιστᾷ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα ἑβδομηκοντάκις ἀπορροφητικώτερον ὡς πρὸς τὰς θερμαντικὰς ἀκτῖνας, εἶνε ὁ ἐν τῷ ἀρει ὑπάρχων ὑδρατμός. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Tyndall ὅτι ὁ καλύπτων τὴν Ἀγγλίαν ὑδρατμὸς εἶνε τόσον ἀπαραίτητος εἰς τὸ φυτικὸν βασίλειον ὅσον τὰ ἐνδύματα εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἀφαιρέσατε ἐπιλέγει ὁ αὐτὸς μίαν νύκτα τοὺς ὑδρατμοὺς τοὺς καλύπτοντας τὸ ἀγγλικὸν ἔδαφος, καὶ θέλετε καταστρέψει πάντα τὰ φυτὰ ἕνεκα τοῦ ψύχους καὶ τοῦ παγετοῦ, ὁ δὲ ἥλιος ἀνατέλλων τὴν ἐπιοῦσαν θέλει εὕρει ὅλον τὸ ἔδαφος κατεψυγμένον. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς δρόσου ἡ κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ, ἡ ἔκθεσις τῶν ἀντικειμένων, ἡ φύσις τῶν σωμάτων καὶ ἡ ἀτμοσφαιρικὴ νηνεμία.

Ἐξετάσωμεν ἤδη ποία εἶνε ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῆς δρόσου. Κατὰ ἐαρινὴν ἢ φθινοπωρινὴν ἀνέφελον ἡμέραν, ἐφ' ὅσον ὁ ἥλιος λάμπει ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα, θερμαίνεται οὐ μόνον ἡ ἀτμόσφαιρα, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἐπὶ γῆς κείμενα ἀντικείμενα καὶ αὐτὸ τὸ ἔδαφος. Τὰ κάθυγρα σώματα καὶ τὰ φυτὰ ἀναδίδουσιν ἀτμοὺς ὕδατος, ἐν οἷς συστωρεύεται μεγάλη ποσότης θερμότητος ἐν λανθανούσῃ καταστάσει. Τῆς νυκτὸς ἐπερχομένης ἐγένετο ἤδη μεγάλη προμήθεια θερμότητος, ἄρχεται δὲ ἡ πάλη. Ἡ νυκτερινὴ ἀκτινοβολία μὴ ἀντισταθμιζομένη πλέον ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος ἀποψύχει πάντα τὰ σώματα, ἅτινα κέκτηνται μεγάλην ἀφετικὴν δύναμιν. Ὁ ἀὴρ ἀποδίδει τὴν θερμότητα, ἣν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐπρομηθεύθη, ἀποψυχόμενος δὲ καταπίπτει καὶ παράγεται οὕτω τὸ ἐπίχρισμα τοῦ ψυχροῦ ἀέρος. Τὰ ὑγρὰ σώματα καὶ τὰ φυτὰ ἐπωφελούμενα τρόπον τινὰ τῶν τελευταίων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ἐξακολουθοῦσι τὴν ἐξάτμισιν καὶ ἀποψύχονται ταχύτερον τῶν παρακειμένων ξηρῶν σωμάτων. Εἰς τὴν ταχυτέραν ταύτην ἀπόψυξιν ὀφείλεται τὸ ψῦχος, ὅπερ αἰσθανόμεθα εἰς τὰς διὰ φυτῶν κεκαλυμμένας ὑγρὰς κοιλάδας κατὰ τὰς φθινοπωρινὰς ἑσπέρας, ἡ ἄ-

φθονος δρόσος καὶ ἡ ὁμίχλη ἡ σχηματιζομένη ἐν αὐταῖς. Κατὰ τὴν ἄνοιξιν οἱ γεωργοὶ γνωρίζουσιν ὅτι ὑπάρχει φόβος μήπως τὰ δένδρα *καῶσιν*, ὡς κοινῶς λέγουσιν ὑπὸ πάγου, ὅταν ἡ μὲν νὺξ εἶνε ἀνέφελος, λεπτὴ δὲ βροχὴ διέβρεξε τὸ ἔδαφος κατὰ τὴν ἡμέραν.

Ἂν ἡ ἀκτινοβολία καὶ ἡ ἐπὶ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ὑγρῶν σωμάτων ἐξάτμισις ἐξακολούθουν καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἄνευ ἀντισταθμίσεως, οὐδὲν θὰ ἠμπόδιζε τὴν τελείαν ἀπόψυξιν τοῦ ἐδάφους, ὁ δὲ ἥλιος ἀνατέλλων τὴν ἐπιοῦσαν θὰ ἐφώτιζε πάντα τὰ φυτὰ κατεστραμμένα ὑπὸ τοῦ παγετοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτως· ἡ μὲν ἐξάτμισις παύει εὐθὺς ὡς ὁ ἀὴρ κορεσθῇ, ἀναφαίνεται δὲ ἡ δρόσος, ἥτις ἐναποτιθεμένη ἐκλύει μεγάλην ποσότητα θερμαντικοῦ, ὅλην τὴν προμήθειαν τῆς ἡμέρας, οὕτω δὲ ἀντισταθμεῖται, ἂν οὐχὶ πάντοτε καὶ καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἐκ τῆς νυκτερινῆς ἀκτινοβολίας καὶ τῆς ἐξατμίσεως ἐπερχομένη ψῦξις.

Ἐν συνόλῳ διὰ τῆς δρόσου ἡ γῆ προφυλάσσεται κατὰ τῆς μεγάλης ψύξεως, διὰ τῆς εὐεργετικῆς δ' ἐπιδράσεως αὐτῆς τὰ φυτὰ δέχονται τὴν θερμότητα, ἣν συνεσώρευσαν ἐν τοῖς ἀτμοῖς διαρκούσης τῆς ἡμέρας. Εἶτα τὴν ἐπιοῦσαν, ὅτε ὁ ἥλιος ἀναφαίνεται, ἡ πρώτη αὐτοῦ φροντὶς εἶνε νὰ μεταβάλῃ εἰς ἀτμὸν τὴν ἐναποτεθεῖσαν δρόσον, παρέχων αὐτῇ τὴν ἀπαιτουμένην θερμότητα, ὅπως οὕτω αὕτη δυνηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν σωτηρίαν αὐτῆς ἐνέργειαν.

Τιμολ. Ἀργυρόπουλος
Καθ. ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ὑγιεινὴ τῶν νεογνῶν.

Ἕως 10 μηνῶν μὴ δίδετε τίποτε ἄλλο εἰς τὸ βρέφος παρὰ μόνον γάλα ἀνὰ πᾶσαν 2 ½ ἢ τρίτην ὥραν· μετὰ τοὺς δέκα μῆνας, ἐὰν τὸ παιδίον ἔχῃ τραφῇ μὲ τὸ μητρικὸν γάλα, προσθέτετε καὶ ὀλίγον ἀγελαδινόν, πάντοτε βρασμένον καὶ μεμιγμένον ἢ μὲ ὀλίγην ταπιόκα, ἀραροὺτ ἢ ἄλλο τοιοῦτον ἄλευρον. Μετὰ τοὺς 12 ἢ 15 μῆνας προσθέτετε αὐγά. Ἀπὸ 2 ἢ 2 ½ ἐτῶν ἀρχίζετε καὶ δίδετε εἰς τὸ μικρὸν μυαλά, ρυζι, ψάρι, κοτοπουλον καὶ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν κρέας πολὺ ὀλίγον κοπανισμένον· ὡς ποτὸν τίποτε ἄλλο ἀπὸ γάλα. Πατάτες, φασολάκια προτιμότερον καμωμένα πουρέ, παξιμαδάκια καὶ κρέμαν. Μετὰ τρία ἔτη ἐπιτρέπονται καρποί, ἀλλὰ πάντοτε καλοκαμωμένοι. Ἀπὸ ἓξ ἕως ἑπτὰ ἐτῶν ρίπτετε εἰς τὸ νερὸ δύο κόμπους κρασὶ μαῦρον ὅσον νὰ κοκκινίζῃ τὸ νερόν.

Θήλασις. Προτιμᾶτε πάντοτε νὰ γίνηται ἡ θήλασις ἀπὸ τὴν μητέρα. Μὴ λαμβάνετε δὲ τροφὸν ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐξετάσεως της ὑπὸ ἰατροῦ.

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τακτοποιήσατε τὴν θήλασιν ἀνὰ κάθε δύο ὥρας τὴν ἡμέραν, ἀνὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας τὴν νύκτα.

Μὴ τὸ ἐξυπνᾶτε διὰ νὰ τὸ θηλάσητε, ἐκτὸς ἐὰν τὸ παιδὶ εἶναι ἀδύνατον. Μία δωδεκὰς θηλάσεων κατὰ τὸ εἰκοσιτετράωρον τῶν πρώτων ἡμερῶν, μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἑβδομάδας, ὀκτὼ καὶ ἓξ ἕως τοὺς ὀκτὼ μῆνας εἶναι ἀρκεταί.

Κάθε θήλασις πρέπει νὰ γίνεται ἀλληλοδιαδόχως εἰς ἀμφοτέρους τοὺς μαστούς, διαρκεῖ δὲ ἀπὸ 5 ἕως 15 λεπτὰ ἀναλόγως τῆς ὀρέξεως καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ μικροῦ

Ἡ θήλασις πρέπει νὰ εἶναι μικροτέρα, ὅσον ἐπιτρέπουν αἱ περιστάσεις: 15, 20, 25 μῆνας.

Ἐὰν μεταχειρίζεσθε Biberon νὰ εἶναι χωρὶς σωλῆνα καὶ ἁπλούστατον· μία μικρὰ φιάλη ὑαλίνη μὲ ρόγα ἀπὸ καουτσούκ, ἡ ὁποία ἀποσπᾶται καὶ πλύνετα καθημερινῶς ὡς καὶ ἡ φιάλη, μὲ ἄρθονον καρβονικὴν σόδαν· ἀ κάθαρτον Biberon ἐφόνευσε μέχρι τοῦδε χιλιάδας μικρῶν. Ἀρχίζετε μὲ 20 δρμ. γάλακτος καὶ φθάνετε ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς 40—70 δράμια· μετὰ τοὺς ἓξ μῆνας μέχρι τῆς ἀπογαλακτώσεως φθάνετε εἰς τὴν ὀκᾶν.

Λουτρά. Τὸ παιδὶ πρέπει νὰ λαμβάνῃ λουτρὸν καθημερινῶς τὸ πρωί, ὅταν ἐξυπνᾷ, ἢ ἂν κοιμᾶται ἄσχημα τὸ ἑσπέρας, ἕως πέντε ἢ ἓξ μηνῶν, μετὰ τοὺς ὁποίους δύο λουτρὰ τὴν ἑβδομάδα εἶναι ἀρκετά. Τὸ λουτρὸν διαρκεῖ 4—5 λεπτά. Σκουπίζετε ἔπειτα τὸ μικρὸν μὲ πανιά, τὰ ὁποῖα ἔχετε προηγουμένως θερμάνει, καὶ πουδράρετε ὅλον τὸ σῶμα.

Τὸ παιδίον πρέπει νὰ κοιμᾶται μόνον ἐν τῷ λίκνῳ του, τὸ δὲ δωμάτιον πρέπει νὰ εἶναι εὐρύχωρον, καλῶς ἀερισμένον καὶ καλῶς φωτισμένον. Ἡ θέρμανσις προτιμότερον νὰ γίνεται διὰ ξύλων, ἡ δὲ θερμοκρασία νὰ εἶναι ἀπὸ 15—16°.

Ξεφωνητά. Ἂν τὸ μικρὸν φωνάζῃ, προσπαθήσατε νὰ ἀνακαλύψητε τὴν ἀφορμήν, καὶ ἂν ἔχῃ κακὰς ἕξεις καὶ θέλῃ νὰ το πάρουν εἰς τὰ χέρια ἢ δὲν θέλει νὰ μείνῃ μόνον, ἀφήσατέ το νὰ φωνάζῃ, ὥστε νὰ ἀναγκασθῇ νὰ τας χάσῃ. Ἂν αἱ φωναί του εἶναι ὑπερβολικαὶ καὶ διατρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ το πειράξουν, ὀλίγο ψυχρὸ νερὸν εἰς τὰς παρειάς.

Ὀδοντοφυΐα. Οἱ πρῶτοι εἴκοσιν ὀδόντες συμπληροῦνται κατὰ τὰ πρῶτα δύο ἢ 2 ½ ἔτη. Ἡ δευτέρα ὀδοντοφυία ἀρχίζει κατὰ τὸ ἕβδομον ἔτος, ἐνίοτε δὲ κατὰ τὸ ἕκτον· οἱ ὀδόντες τοῦ γάλακτος ἐξαφανίζονται μετὰ τὰ ὀκτὼ ἔτη. Ἐν περιπτώσει ἐρεθισμοῦ τῶν οὔλων καὶ τοῦ στόματος πλύνετέ τα πέντε ἢ ἓξ φορὰ τὴν ἡμέραν μὲ πινέλον βουτυγμένον εἰς γλυκερίνην ἢ βόρακα.

Τροφός. Εἶναι προτιμότερον ἡ τροφὸς νὰ εἶναι 20-30 ἐτῶν καὶ νὰ μὴ ἔχῃ κάμει περισσότερα τοῦ ἑνὸς παιδία. Ἡ τροφὸς πρέπει νὰ ἔχῃ ἄφθονον τροφήν, ὁμοιάζουσαν ἐκείνης εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι συνειθισμένη. ἑπομένως πολλὲς σοῦπες, χόρτα, ψωμί, τυρὸν καὶ ὄχι πολλὰ κρέατα· οἶνον πάντοτε μεθ' ὕδατος ἀναμεμιγμένον.

Π. Μ. *παιδίατρος*

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Πῶς δηλητηριάζεται τὸ αἷμά μας.

Τὸ μικρόβιον τῆς φυματιώσεως καὶ τὸ μικρόβιον τοῦ ἄνθρακος μεταδίδονται εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν διὰ τῆς χρήσεως κρέατος περιέχοντος αὐτά. Τὰ πρόβατα, οἱ βόες καὶ οἱ ἵπποι εἶνε τὰ ζῷα τὰ ὁποῖα προσβάλλονται ἰδίως ἀπὸ τὸν ἄνθρακα, ὅτε ἡ σὰρξ αὐτῶν εἶνε γεμάτη βακτηρίων. Τὸ κρέας τῶν ζώων τούτων εἶνε ἐπικίνδυνον, διότι γνωρίζομεν περιπτώσεις μεταδόσεως τοῦ ἀνθρακος διὰ τῆς βρώσεως κρέατος ζώων παθόντων τὴν νόσον ταύτην.

Ἡ φθίσις προσβάλλει οὐ μόνον τοὺς βόας, ἀλλὰ καὶ τοὺς χοίρους, τὰς αἶγας καὶ τὰ πτηνά.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἀποφεύγωμεν τὸ κρέας βοῶν ἢ χοίρων φθισικῶν, ἰδίως ὅταν ἡ νόσος εἶνε προκεχωρημένη. Τοὐναντίον τῆς νόσου οὔσης εἰς τὴν ἀρχήν, μόνον τὰ σπλάγχνα τῶν ζώων εἶνε βεβλαμμένα, οὐχὶ δὲ τὸ κρέας.

Εἰς τὰ πτηνὰ ἡ φθίσις προσβάλλει πρὸ πάντων τὰ ὄργανα τῆς κάτω κοιλίας, ἰδίως δὲ τὸ ἧπαρ, τὸ ὁποῖον πολλοὶ δυστυχῶς ἔχουσι τὴν συνήθειαν νὰ τρώγωσι *μισοψημένον*.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ ἕκαστος ὅτι κατὰ τὸ ψήσιμον τοῦ κρέατος ἡ θερμοκρασία δὲν ὑψοῦται πέραν τῶν 50 ἢ 60 βαθμῶν εἰς τὰ κεντρικὰ αὐτοῦ μέρη, ἐνῷ ἀπαιτεῖται θερμοκρασία περίου 90 βαθμῶν διὰ νὰ καταστραφῶσι μικρόβιά τινα καὶ ἀνωτέρα τῶν 100 βαθμῶν διὰ νὰ καταστραφῶσιν ὅλα. Διὰ τοῦτο εἶνε κακίστη ἡ συνήθεια ἣν ἔχουσι πολλοὶ νὰ τρώγωσι τὸ κρέας *μισοψημένον*. Οὐ μόνον δὲ ἐκ τῆς χρήσεως μισοψημένου κρέατος ζώων παθόντων ἐξ ἄνθρακος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀπορροφήσεως κατὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορᾶς αὐτῶν συνέβησαν θάνατοι εἰς πολλοὺς κρεοπώλας, οἵτινες προητοίμαζον πρὸς μαγείρευμα κρέας ζῴου νοσοῦντος ἐξ ἄνθρακος. Ἕνεκα τούτου ἀναγκαία καθίσταται ἡ διοργάνωσις κτηνιατρικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σφαζομένων ζώων καὶ τῶν πωλουμένων κρεάτων καὶ τῶν ἐδωδίμων ἐν γένει καὶ πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἐπιζωτιῶν. Τὴν ἐξάπλωσιν τῆς φθίσεως δὲν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν μόνον εἰς τὴν χρῆσιν μολυσμένων κρεάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μετάδοσιν αὐτῆς ἕνεκεν ἐλλείψεως ἐπιβλέψεως περὶ τὴν ἀπολύμανσιν πρὸ πάντων τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ἐνδιητῶντο φθισικοί, τῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων ὡς καὶ τῶν ἐνδυμάτων ἅτινα, ὡς μὴ ὤφειλε, χορηγοῦνται παρὰ τῶν συγγενῶν τοῦ θανόντος τοῖς πτωχοῖς, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ καίωνται.

Δ. Σπ. Τασούλης
ἰατροσύνεδρος

Τρόπος πρὸς κατασκευὴν ἀδιαβρόχων ὑφασμάτων

Κάμνομεν δύο διαλύσεις χωριστά, μίαν διάλυσιν στυπτηρίας καὶ ἑτέραν διάλυσιν σάπωνος. Ἐμβαπτίζομεν τὸ ὕφασμα εἰς τὴν διάλυσιν τῆς στυπτηρίας καὶ ἀμέσως κατόπιν εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ σάπωνος· αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται δὶς ἢ τρίς. Κατόπιν ἐξάγεται καὶ ἁπλώνεται νὰ στεγνώσῃ χωρὶς νὰ συμπιεσθῇ.

ΥΠΟΚΑΥΣΤΑ (CALORIFÈRES) ΚΑΙ Ο ΕΞ ΑΥΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Πρὸς θέρμανσιν μεγάλων οἰκιῶν καὶ καταστημάτων ἐν καιρῷ χειμῶνος ἐφαρμόζουσι πολλάκις τὸ σύστημα τῶν ὑποκαυστων (caloriféres). Θερμαίνουσι δηλ. ἀέρα ἐντὸς σιδηροῦθαλάμου κειμένου ἐν τοῖς ὑπογείοις τῆς οἰκοδομῆς καὶ διοχετεύουσιν αὐτὸν διὰ σιδηρῶν σωλήνων, οἵτινες ἐκστομοῦνται εἰς τὰ δωμάτια δι' ὀπῶν ἀνεῳγμένων ἐπὶ τοῦ πατώματος.

Ὑπὸ πρακτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἔποψιν τὸ σύστημα τοῦτο τῆς θερμάνσεως διὰ μεγάλα οἰκοδομήματα εἶναι πράγματι ἐξαίρετον, εἰς τὴν ὑγείαν ὅμως πολλάκις λίαν ἐπικίνδυνον.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολλάκις ἐσημειώθησαν συμπτώματα δηλητηριασεως μᾶλλον ἢ ἧττον σοβαρὰ ἐντὸς οἰκιῶν δι' ὑποκαύστων θερμαινομένων, καὶ ὡς αἴτιον τῆς δηλητηριάσεως ἀνεγνωρίσθη τὸ ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος. Εἶναι δὲ ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος οὐχὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, ἀλλ' ἕτερον ἀέριον δηλητηριωδέστατον, τὸ ὁποῖον κατ' ἐλαχίστην μὲν ποσότητα εἰσπνεόμενον φέρει ἀδιαθεσίαν, κεφαλαλγίαν καὶ ἐμέτους, κατὰ μεγαλειτέραν δὲ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, καὶ τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος ἀριθμεῖ πολλὰ ἀνθρώπινα θύματα μεταξὺ τῶν συνηθιζόντων νὰ θερμαίνονται διὰ πυραύνων (μαγγαλίων).

Ἐσχάτως ὁ Gréhant καθηγητὴς τοῦ Μουσείου ἐν Παρισίοις ἐξετάζων τὰς τοιαύτας διὰ τῶν ὑποκαύστων δηλητηριάσεις καὶ τὴν ἀπροσδόκητον ἐμφάνισιν τοῦ ὀξειδίου τοῦ ἄνθρακος ἐν τῷ θερμῷ αὐτῶν ἀέρι, ἀνεκάλυψε καὶ ἀπέδειξε διὰ πειραμάτων, ὅτι τὸ δηλητήριον τοῦτο ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ διαπερᾷ τὸν χυτὸν σίδηρον, ὅταν οὗτος ἦναι ἐρυθροπυρωμένος καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ἕνεκα τῆς ἰδιότητός του ταύτης διηθούμενον ἐκ τῆς ἑστίας τῶν ὑποκαύστων, ἔνθα ἀναπτύσσεται εἰς τοὺς σωλῆνας τοῦ θερμοῦ ἀέρος διαχέεται μετ' αὐτῶν εἰς τὰ δωμάτια.

Προφανῶς τοῦτο δὲν συμβαίνει πάντοτε, ἀλλ' ἐνίοτε μόνον καὶ ἰδίως ὅταν οἱ σωλῆνες τοῦ θερμοῦ ἀέρος ὑπερθερμαίνωνται ἐν τῇ ἑστίᾳ τοῦ ὑποκαύστου.

Ἰω. Γεράκης, καθηγητής.

ΟΝΕΙΡΟΠΛΑΝΟΣ

Ξελογιαστὴς τῶν λουλουδιῶν καβάλα 'ς ὥρηον ἄτι
χυμίζει ἀπ' τὴ χρυσόπορτα τῆς χαραυγῆς ταχύς·
'πίσω του σβύνει ἀγαλινὰ τοῦ ὀνείρου τὸ παλάτι
καὶ ἀγνάντιά του φλογίζονται οἱ πόθοι τῆς ψυχῆς.

Σπιθοβολοῦν τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου του. Βυθίζει
ἐρωτικὲς μέσ' 'ς τὴν καρδιὰ τῆς Πλάσεως σαϊτιές
'ς τὸ πέρασμά του ἀρώματα καὶ ὀ βράχος ἀναβρύζει
καὶ των μνημάτων οἱ νεκρὲς ἀνθολογοῦν ἰτιές.

Ξελογιαστὴς χρυσόμαλλος περνάει καὶ μαγεμένα
σέρνει τὰ ρόδα τῶν ἀγρῶν 'στὴν ἄσπρη του ἀλουργίδα
Ποῦ νὰ τὰ φέρνῃ; Στέφανα σὲ γαλανὴ παρθένα
ἢ μοιρολόϊ εὐωδιαστὸ σὲ πεθαμένη ἐλπίδα;

(Ἀπὸ τὰ «Σήμαντρα») **Ι. Ἰωαννίδης.**

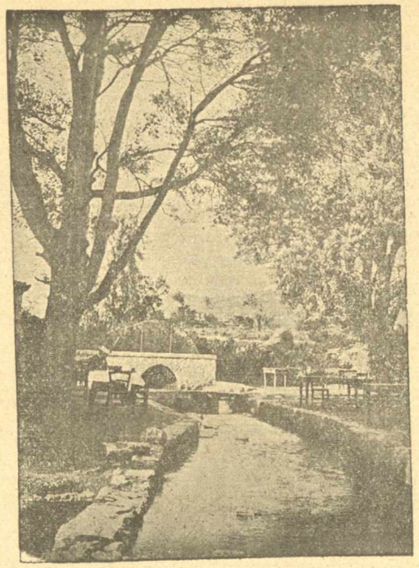

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ (627—628)

Ὡς εἴδομεν ἐν τοῖς προηγουμένοις, ὁ Μωάμεθ οὐδενὸς μέσου παρημέλησε πρὸς ἐπίτευξιν τῆς διαδόσεως καὶ ἑδραιώσεως τῆς νέας αὐτοῦ διδασκαλίας.

Ἐκτὸς τῶν ἀποδημιῶν, ἐκδρομῶν, καὶ ἐκστρατειῶν τὰς ὁποίας αὐτοπροσώπως διηύθυνεν, ἐξαπέστειλε καὶ διαφόρους πρεσβείας πρὸς τοὺς γείτονας ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς, συνοδεύων αὐτὰς καὶ διὰ καταλλήλων πάντοτε ἐπιστολῶν, παρακινῶν αὐτοὺς νὰ ἀσπασθῶσι τὴν νέαν θρησκείαν.

Ἐννοεῖται ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται δὲν εὗρον πανταχοῦ τὴν αὐτὴν ἀπήχησιν, οὐδὲ ἔτυχον παρὰ πάντων τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς.

Ὁ χριστιανὸς ἐπὶ παραδείγματι βασιλεὺς τῆς Ἀβυσσηνίας ἐφάνη λίαν φιλόφρων καὶ περιποιητικὸς πρὸς τοὺς Μουσουλμάνους ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Μέκκας φυγῆς των. Ἀλλ' ἄγνωστον πῶς προσηνέχθη πρὸς τοὺς κομιστὰς τῆς ἐπιστολῆς τοῦ προφήτου καὶ ποίαν ἐντύπωσιν τοῦ προὐξένησεν αὕτη.

Ἀλλ' ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ἡράκλειος ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν του τὸ διάβημα τοῦτο τοῦ Μωάμεθ μέχρις τότε ἄγνωστον εἰς αὐτόν, τοῦ ἐφάνη λίαν ἀνόητον καὶ γελοῖον. Ἔλαβε δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἀκριβῶς ὅτε νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος ἐπέστρεφεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐκ τῆς κατὰ τῶν Περσῶν ἐκστρατείας (τῷ 628), φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Τίμιον Σταυρόν, τὸν ὁποῖον εἶχε λάβῃ ὀπίσω μετὰ τόσων ἄλλων λαφύρων.

Ἡ τύχη τέλος, μετὰ ὁλόκληρον σειρὰν καταστροφῶν καὶ ἀποτυχιῶν εἰς τοὺς κατὰ τῶν βαρβάρων πολέμους, ἤρχισε νὰ πτερυγίζῃ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀετῶν, καὶ ἡ νίκη ἔστεψε τὰ νικηφόρα αὐτοῦ ὅπλα. Ἐν τούτοις, πολλοὶ μεταξὺ τῶν διοικητῶν τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, βλέποντες τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Κράτους, παρ' ὅλας τὰς τελευταίας ἐπιτυχίας, ἔδειξαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον φιλικὰς διαθέσεις πρὸς τὸν νέον κατακτητήν, Μάλιστα ὁ τῆς Ὑεμένης δὲν ἐδίστασε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Μωάμεθ.

Ἡ Αἴγυπτος τότε, ὅπως καὶ νῦν, ἦτο διῃρημένη εἰς τρεῖς ἐπαρχίας, τὴν Κάτω Αἴγυπτον. τὴν Μέσην καὶ Ἄνω. Διοικητὴς τῆς Κάτω Αἰγύπτου ἦτο Γεώργιός τις καλούμενος υἱὸς τοῦ Μηνᾶ, ἀλλὰ μᾶλλον γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Μεκαύκης, τὸ ὁποῖον εἶναι διαφθορὰ τοῦ ἑλληνικοῦ Μεγαύχης. (=λίαν ἔνδοξος) τίτλος τὸν ὁποῖον ἡ Βυζαντινὴ ἀρχὴ ἀπένειμεν εἰς τοὺς ἀνωτάτους ἄρχοντας (Παραβλ. Mittheilung des Papyrus Erzherzog Rainer, πρῶτον φυλλάδιον σελ. 1—11).

Εἰς τοῦτον τὸν «ἀρχηγὸν τῶν Κοπτῶν» καθὼς τὸν ἀποκαλεῖ, ἔγραψεν ὁ Μωάμεθ ἐπιστολήν τινα, τῆς ὁποίας τὸ πρωτότυπον ἀνεκαλύφθη ὅλως τυχαίως κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1850 ὑπὸ τοῦ Στεφάνου Bartholémy ἔν τινι μοναστηρίῳ παρὰ τὴν Ahmin.

Τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, τῆς ὁποίας τὸ χειρόγραφον βεβλαμμένον εἰς τινα μέρη, εὑρίσκεται ἐν Κωνσταντινουπόλει, παραθέτομεν ἐλευθέραν μετάφρασιν κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ J. Euting.

«Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐπιεικοῦς, τοῦ φιλευ-
»σπλάγχνου!

«Ἐκ μέρους τοῦ Μωάμεθ, λειτουργοῦ τοῦ ὑψίστου
»καὶ ἀπεσταλμένου αὐτοῦ, τῷ Μεγαύχῃ ἀρχηγῷ τῶν
»Κοπτῶν.

«Εἰρήνη τῷ ἀκολουθοῦντι τὴν ἀληθῆ θρησκείαν.

«Σὲ προσκαλῶ διὰ τῆς φωνῆς τοῦ Ἰσλάμ.

«Ὑποτάχθητι τῷ Θεῷ καὶ ὁ Θεὸς ἀνταμείψει σοι
»διπλασίως. Εἴθε ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃς, ἡ ἁμαρτία τῶν
»Κοπτῶν νὰ πέσῃ ἐπὶ σέ.

«Ὦ ἄνδρες τῶν γραφῶν, προσέλθετε ἵνα ἀκούσητε
»μίαν μόνην λέξιν. Ἰσότης ἔστω μεταξὺ ἡμῶν. Ἀπο-
»δείξωμεν, ὅτι λατρεύομεν μόνον τὸν Ἀλλάχ, καὶ ὅτι
»δὲν ἐξομοιοῦμεν ἄλλους πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ ζητῶμεν οἱ
»μὲν μετὰ τοὺς δὲ κυρίους παρὰ τῷ Θεῷ.

«Ἐὰν ἀποποιηθῶσιν, εἰπὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐστὲ μάρ-
»τυρες ὅτι τοὐλάχιστον εἴμεθα Μουσουλμάνοι».

ΜΩΑΜΕΘ
Ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ προσφώνησις δι' ἧς ἄρχεται ἡ ἐπιστολή, εἶναι ὁ γνωστὸς τύπος ὑπὸ τὸ ὄνομα Bismillah λέξεως σχηματισθείσης διὰ τῆς ἑνώσεως τῶν τριῶν πρώτων λέξεων ἐξ ὧν αὕτη σύγκειται καὶ ἀναγινωσκομένης ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστου τοῦ Κορανίου κεφαλαίου πλὴν τοῦ ἑνάτου.

Ὁ Μωάμεθ μάλιστα ταῖ ἐν αὐτῷ τῷ Κορανίῳ μετεχειρίσθη αὐτήν, ἐπὶ κεφαλῆς βραχείας τινος ἐπιστολῆς ὑποτιθεμένης ὅτι ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σολομῶντος εἰς τὴς βασίλισσαν Saba.

Ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Κοπτῶν ἐπιστολῇ ἀπὸ τοῦ, ὦ ἄνδρες τῶν Γραφῶν κτλ. μέχρι τέλους εἶναι εἰλημένον ἀπὸ τῆς 3, 57 σουράς.

Κατὰ δὲ τοὺς Ἄραβας ἱστορικοὺς ὁ Μεγαύχης ἀπήντησεν εἰς Προφήτην διὰ τῶν ἑξῆς·

«Τῷ Μωάμεθ, υἱῷ τοῦ Abd-Allah, ὁ ἀλ-Μεγαύκης
»ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κοπτῶν χαίρειν.

«Ἀνέγνων τὴν ἐπιστολήν σου καὶ ἐννόησα καλῶς, ὅτι λέγεις καὶ πράττεις. Ἐγνώριζον, εἶναι ἀληθές ὅτι εἰς Προφήτης θὰ ἀνεφαίνετο, ἀλλ' ὑπέθετον ὅτι θὰ ἀνεφαίνετο ἐν Συρίᾳ».

«Τὸν ἀπεσταλμένον σου μετεχειρίσθην μετὰ τιμῆς
»καὶ διακρίσεως. Ἐπιστρέφει δὲ παρὰ σοὶ φέρων διὰ σὲ

»ὡς δῶρον δύο δύο νεαρὰς παρθένους εὐγενοῦς καταγω-
»γῆς, πλούσια ἐνδύματα καὶ ἡμίονον, σὲ παρακαλῶ δὲ
»νὰ δεχθῇς ταῦτα πρὸς χρῆσίν σου.

Χαῖρε.

Αἱ δύο παρθένοι ἐκαλοῦντο Μαρία καὶ Sirin ἐκ τῶν ὁποίων τὴν μὲν πρώτην ὁ Μωάμεθ ἐκράτησε δι' ἑαυτόν, γεννήσασαν αὐτῷ υἱὸν ἀποθανόντα ὀλίγον μετὰ τὴν γέννησίν του, τὴν δὲ Sirin ἔδωκεν εἰς τὸν Χασὰν ibn Thabit. Ἡ δὲ ἡμίονος, διάσημος εἰς τὰς μουσουλμανικὰς παραδόσεις ἔλαβε τὸ ὄνομα Douldoul.

Ἐννέα ἔτη ἀργότερον μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῆς ἀλληλογραφίας ταύτης, (δέκατον ἕκτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐγείρας), ὁ Μεγαύκης ἐδέχθη εἰς τὴν Αἴγυπτον τὸν Amr-ibn al-As. Ἀλλὰ κατά τινα Ἄραβα συγγραφέα, οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀλεξανδρείας ἀπεδοκίμασαν τὴν προδοσίαν ταύτην τοῦ Μεγαύκου, ὅστις καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου υἱοῦ του. (Ἰδ. P. Herzsohn, Der Veberfall Alexandriens σ. 9).

Α. Θ. Σ.

[Ἐκ τοῦ Le Koran τρίτου τόμου τοῦ περισπουδάστου ἑπτατόμου συγγράμματος τοῦ Le Blois de Strasbourg Les Bibles de l'Huminité].

ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ[1]

Γλυκειὰ νεράϊδα τοῦ γιαλοῦ, νεράϊδα πενεμένη
ρίχνει ψηλά, πικρὴ ματιὰ
θαρρεῖς ζητάει διακονιὰ
ἀπ' τὸ Θεό, θλιμμένη. . , .
«—Τί ἔχεις; κεῖνος τὴν ρωτᾶ, πὲς τί σοῦ λείπει ἀκόμα;
Πλούτη δὲν ἔχεις περισσᾶ,
διαμάντια, ψέλια χρυσᾶ,
τὴ χαραυγὴ στὸ ὄμμα;
Ὁ νυχτομπάτης ἀπαλὰ δὲν σὲ ἀποκοιμίζει
ἐλεύθερη καὶ εὐτυχῆ
μήπως ἡ κάθε του ριπή
ἐσὲ δὲν μακαρίζει;
«—Οἴμοι! Δὲν εἶμαι εὐτυχὴς Δημιουργέ.. Οἱ θρόνοι,
τὰ δαχτυλίδια τὰ χρυσᾶ,
τὰ πλούτη μου τὰ περισσὰ,
εἶνε γιὰ μένα.... πόνοι!....
Τὸ μόνο μου τὸ ὄνειρο... ὁ πόνος μου. . τὸ πάθος,
θέλω νεκρὴ ἢ ζωντανὴ
μία Σημαία γαλανὴ
στοῦ τάφου μου τὸ βάθος!...
Τὸ μυρωμένο ἀγέρι μου θὲ νὰ τὴν κυματίζει
θᾶναι ἡ ὕστερη πνοή
ποῦ θὰ περνᾷ κάθε πρωὶ
καὶ θὰ τῆς ψιθυρίζει·
—Ἐσκέπαζες τὴ Μάνα μου μονάχα εἰς τὰ ξένα,
ξεχωρισμένη μοναχὴ
σοῦ παραδίνω τὴν ψυχή....
σκέπε νεκρὴ κι' ἐμένα!...
Ἀθήνησι 23]10 1902.

Σπ. Ἀποστολάκης.

1 Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὸ κάτωθι πρωτότυπον ἔργον, τοῦ φίλου ἐρασιτέχνου ποιητοῦ καὶ πατριώτου, Σπυρ. Η. Ἀποστολάκη, διδάκτορος τοῦ Δικαίου, ἐγγονοῦ τοῦ ἀοιδίμου ὁπλαρχηγοῦ Κρήτης Ζαχαρία Ἀποστολάκη, συμβολίζον θαυμασίως τὸ μόνον τῶν Κρητῶν ἀπάντων ὄνειρον, τὴν μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἕνωσιν.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

(Συνέχεια)

Ὁ Θόας ὅμως ὑπολαμβάνων, ὅτι ἡ εὐχὴ τῆς Ἰφιγενείας ἀνεφέρετο εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθαρμοῦ, λέγει ἀσυνειδήτως *συνεύχομαι*, προαναγγέλλων οὕτω τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ περὶ τῆς σωτηρίας τῶν ξένων.

Ὁ Ὀρέστης καὶ Πυλάδης προσάγονται δέσμιοι ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ βασιλέως ἐκ τοῦ ναοῦ, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ ὑπηρετῶν, κομιζόντων ἱερεῖα, λειτουργικὰ σκεύη καὶ δᾷδας. Ἡ πομπὴ ἵσταται κατὰ πρῶτον πατὰ τὸν θάλαμον τῆς Ἰφιγενείας κάτωθεν τῶν βαθμίδων τῆς κλίμακος τοῦ ναοῦ, εἶτα δὲ βαίνει πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς σκηνῆς, πατὰ δὲ τὸν τελευταῖον θάλαμον τῆς Ἰφιγενείας ὁ Θόας καλύπτει τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ μανδύου.

Ἡ Ἰφιγένεια στρέψασα τὰ ὄμματα πρὸς τοὺς ἐξερχομένους τοῦ ναοῦ νεανίας καὶ πρὸς τὴν ἕτοιμον τὴν πομπὴν ἀναφωνεῖ· «*τούς δε ἄρα ἐκβαίνοντας ἤδη δωμάτων ὁρῶ ξένους καὶ θεᾶς κόσμον* (δηλ. τὸν στολισμὸν τοῦ ξυλίνου ἀγάλματος τῆς θεᾶς) *νεαγνούς τε ἄρνας, ὡς φόνῳ φόνον μυσαρὸν ἐκνίψω, σέλας τε λαμπάδων, τά τε ἄλλα ὅσα προὐθέμην ἐγὼ ξένοισιν καὶ θεῷ καθάρσια*· Εἶτα δὲ κατελθοῦσα τῆς κλίμακος καὶ στραφεῖσα πρὸς τὰ δεξιὰ παραγγέλλει τοῖς πολίταις ὑψηλῇ τῇ φωνῇ νὰ στῶσι μακρὰν τοῦ μιάσματος, μάλιστα δὲ τοῖς ἕνεκα θρησκευτικῶν λόγων παραμένουσι παρὰ τὸν ναόν, πρὸς οὓς λέγει, ἄν τις πυλωρὸς τῶν ναῶν ὑπηρετῶν τοῖς θεοῖς ἢ ἄν τις προσέρχηται εἰς αὐτοὺς κομίζων τὴν προτέλειαν γάμων, ἵνα συνάψῃ αὐτούς, ἢ ἄν τις ἐξαιτῆται τὴν βοήθειαν τῆς θεᾶς ὡς μαίας Εἰλειθείας, φεύγετι, ἐξίστασθι, μήπως προσπέσῃ τινὶ τόδε τὸ μύσος. Ἐν ᾧ δὲ ἡ πομπὴ προβαίνει πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἡ Ἰφιγένεια προχωροῦσα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν εὔχεται δίσημον εὐχὴν πρὸς τὴν Ἄρτεμιν, λέγουσα ὅτι, ἂν νίψῃ τὸν φόνον τῶν ξένων καὶ θυσιάσωσιν ὅπου πρέπει δηλ. ἐν Ἑλλάδι, θὰ κατοικήσῃ ἡ θεὰ καθαρὸν δόμον καὶ αὐτοὶ θὰ ἦνε εὐτυχεῖς, τὰ ἄλλα δὲ καίτοι οὐ λέγει, ἀλλ' ὅμως σημαίνει τοῖς θεοῖς, δηλ. τῷ Ἀπόλλωνι τῷ αἰτίῳ τῆς ἐκτυλισσομένης πράξεως καὶ αὐτῇ τῇ θεᾷ.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἀκολουθεῖ τὴν πομπὴν καὶ μετ' αὐτῆς καταλείπει πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν σκηνήν, ἀκολουθουμένη ὑπό τινων ὑπηρετῶν τοῦ βασιλέως. Ὁ Θόας ἀποκαλύπτεται καὶ εἰσέρχεται μετὰ τῶν ὑπολοίπων ὁπαδῶν εἰς τὸν ναόν.

Μετά τινα παῦσιν ὁ χορὸς ὀρχούμενος ᾄδει τὸ τρίτον Στάσιμον, ὅπερ φαίνεται ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ δρᾶμα, ἑπομένως εὐκόλως δύναται ν' ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ δράματος καὶ ν' ἀποτελέσῃ ἴδιον ᾆσμα. Ὁ μεμυημένος ὅμως εὑρίσκει στενὴν τὴν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δράματος. Ὁ χρησμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, πρὸς ὃν ὁ Ὀρέστης μέχρι τοῦδε ἐδυσπίστει, ἀπεδείχθη ἀληθής, ἑπομένως ἕπεται ὡς φυσικὴ συνέπεια ἡ ἐξύμνησις τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ τούτου καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ κατάληψις τοῦ μαντείου. Τὸ ὅλον ᾆσμα εἶνε τεχνικώτατα διῃρημένον. Ἐν τῇ πρώτῃ στροφῇ ὁ χορὸς ἐξυμνεῖ τὴν ἐν Δήλῳ γένεσιν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὴν ἐντεῦθεν μ ταβίβασιν αὐτοῦ εἰς Δελφούς, γενομένη ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Λητοῦς, καὶ τὸν ἀγῶνα αὐτοῦ πρὸς τὸν δράκοντα,

ἀφ' οὗ ἀφεῖλεν τὴν κατοχὴν τοῦ χρηστηρίου. Καλλίπαις ὑπῆρξε, λέγει, ὁ τῆς Λητοῦς γόνος, ὃν ποτε τεκοῦσα αὕτη ἐν καρποφόροις νάπαις τῆς Δήλου, χρυσοκόμαν καὶ σοφὸν κιθαριστήν, καὶ καταλιποῦσα τὰ κλεινὰ λοχεῖα ἔφερε μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἀρτέμιδος, τῆς διὰ τοῦ τόξου εὐστόχως βαλλούσης, ἀπὸ τῆς πετρώδους νήσου εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Παρνασσοῦ, τὴν βακχεύουσαν τῷ Διονύσῳ, ἥτις γέμει πολυστάκτων ὑδάτων, ὅπου ποικιλόνωτος οἰνωπὸς δράκων καθελικτὸς περὶ τὴν εὔφυλλον σκιερὰν δάφνην, πελώριον τῆς γῆς τέρας, περιέβαλλε τὸ χθόνιον μαντεῖον, τοῦτον δὲ ὁ Ἀπόλλων, ἔτι βρέφος ὤν, σκιρτῶν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς μητρός, ἀπέκτεινε καὶ ἐπέβη τῶν θείων μαντείων, καθήμενος ἐν χρυσῷ τρίποδι, ἐν ἀψευδεῖ θρόνῳ, ἀπονέμων θέσφατα τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῶν ἀδύτων πλησίον τῶν ῥείθρων τῆς Κασταλίας, κατέχων τὸν μέσον ὀμφαλὸν τῆς γῆς.

Ἐν τῇ ἀντιστροφῇ λέγει ὁ χορὸς, πῶς ἡ Γῆ, ἐκδικουμένη τὴν θυγατέρα αὐτῆς Θέμιδα, ἠλάττωσε τὴν τιμὴν τοῦ θεοῦ διὰ τῶν χρηστηρίων τῶν ὀνείρων, καὶ πῶς ὁ Ζεὺς συγκινηθεὶς ἐκ τῶν ἀφελῶν δεήσεων τοῦ παιδὸς Ἀπόλλωνος, ἀπεκατέστησε τοῦτον τελείως εἰς τὸ προφητικὸν αὐτοῦ ἀξίωμα. Ὅτε, λέγει, ὁ παῖς τῆς Λητοῦς Ἀπόλλων ἀπεδίωξε τὴν Θέτιν ἀπὸ τῶν θείων χρηστηρίων τῆς Γῆς, αὕτη ἡ μήτηρ, ἡ Χθὼν, ὀργισθεῖσα διὰ τοῦτο ἀντικατέστησε χρηστήρια ὀνείρων, οἵτινες προέλεγον τοῖς κοιμωμένοις τὰ προσεχῆ καὶ ἀπωτέρα μέλλοντα, καὶ ἀφείλετο τὸν Φοῖβον τὴν τιμὴν τοῦ μαντείου ἐκ φθόνου τῆς θυγατρός. Ὁ Ἀπόλλων δὲ ταχύπους ἀνελθὼν εἰς Ὄλυμπον περιέβαλε διὰ τῆς παιδικῆς χειρὸς αὐτοῦ τοὺς θρόνους τοῦ Διός, παρακαλῶν αὐτὸν ,ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν Πυθίων δόμων τὴν ὀργὴν τῆς Χθονὸς καὶ τοὺς νυχίους ὀνείρους. Ἐγέλασε δὲ ὁ Ζεὺς, ὅτι τὸ τέκνον αὐτοῦ ἦλθεν ἀμέσως, θέλον νὰ καταλάβῃ τὴν πολύχρυσον ἕδραν τῆς λατρείας, διὸ ἐπένευσε νὰ παύσῃ τὰς νυκτερινὰς προφητείας καὶ ἀφεῖλεν τὴν νυκτωπὸν μαντοσύνην τῶν θνητῶν καὶ ἀπέδωκε πάλιν τῷ Λοξίᾳ τὰς τιμάς, καὶ ἐπανήγαγε τὴν πεποίθησιν τῶν θνητῶν πρὸς τὸν ξενώσεντα θρόνον τοῦ θεοῦ.

Μετὰ τὸ τρίτον στάσιμον ἕπεται ἡ ἔξοδος τοῦ δράματος. Ἔξοδος δὲ λέγεται κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην μέρος ὅλον τραγῳδίαι, μεθ' ὃ οὐκ ἔστι χοροῦ μέλας. Ὁ ἄγγελος εἰσέρχεται σπεύδων ἀριστερόθεν καὶ ἀναφωνεῖ ἐστραμμένος πρὸς τὴν κεκλεισμένην θύραν· ὦ ναοφύλακες καὶ ἐπιστάται τοῦ βωμοῦ, ποῦ μετέβη ὁ ἄναξ τῆς γῆς ταύτης, καλέσατε ἔξω τῶν οἴκων τούτων τὸν τύραννον τῆς γῆς ταύτης, ἀνοίξαντες τὰς εὐγόμφους πύλας. Ἡ ἀρχηγὸς τοῦ χοροῦ, πρὸς ὃν ὁ ἄγγελος δὲν ἀπέτεινε τὸν λόγον, παρεμπίπτουσα, ἵνα ἀποτρέψῃ αὐτόν, ἐρωτᾷ τί εἶνε· ὁ δὲ ἄγγελος σταφεὶς πρὸς τὸν χορὸν ἀναγγέλλει, ὅτι ἐδραπέτευσαν οἱ δύο νεανίαι ἐκ τῆς γῆς ταύτης κατὰ συμβουλὴν τῆς Ἰφιγενείας, λαβόντες καὶ τὸ σεμνὸν βρέτας τῆς θεᾶς ἐπὶ Ἑλληνικοῦ πλοίου. Ὁ χορὸς νομίζει ἀπίστευτον τὴν ἀγγελίαν, λέγει δὲ ὅτι ὁ ἄναξ τῆς χώρας ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ καὶ ἀγνοεῖ ποῦ εἶνε, ἑπομένως ὀφείλει αὐτὸς νὰ ἀναζητήσῃ ἐκεῖνον, ἵνα ἀπαγγείλῃ αὐτῷ τὴν ἀγγελίαν ταύτην.

(ἀολουθεῖ) *Ν. Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ*

ΟΔΗΓΙΑΙ
ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΘΕΩΝ

Πᾶσα οἰκοδέσποινα αἰσθάνεται χαρὰν βλέπουσα τὰ φυτὰ ἀναπτυσσόμενα καὶ ἀνθοῦντα χάριν εἰς τὰς φροντίδας της. Ἐν τούτοις ἡ καλλιέργεια τῶν ἀνθέων ἀπαιτεῖ καὶ πεῖρα καὶ στοργήν.

Οἱ κυριώτεροι κανόνες τῆς καλλιεργείας τῶν ἀνθέων εἶναι οἱ ἑξῆς:

1· Αἱ γλάσται πρέπει νὰ εἶναι πήλιναι διὰ νὰ ἔχουν πόρους καὶ ἀνάλογοι πρὸς τὰς ρίζας τῶν φυτῶν· αἱ πολὺ μεγάλαι γλάστραι βλάπτουν τὰ φυτά, διότι τὸ χῶμα σήπεται εὐκόλως καὶ ἑπομένως αἱ ρίζαι καταστρέφονται.

2. Ἡ θέσις τῶν ἐντὸς τοῦ δωματίου φυτῶν ὁρίζεται σύμφωνα πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ φωτος, τοῦ ἀέρος καὶ τῆς θερμοκρασίας, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ἕκαστον φυτόν.

3. Αἱ ἀπότομοι μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας εἶναι ἐπιβλαβεῖς εἰς τὰ φυτὰ τῶν δωματίων.

4. Ὁσάκις ἐπιτρέπει ὁ καιρὸς τίθενται αἱ γλάστραι καὶ ἰδίως αἱ ἀνθισμέναι εἰς τὸν ἐξώστην ἢ ἔξωθεν τοῦ παραθύρου εἰς σανίδα μὲ κιγκλίδωμα διὰ νὰ μὴ πίπτουν.

6. Κατὰ τὸ θέρος καλὸν εἶναι νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν ἥλιον μὲ τέντα τὰ πλέον εὐαίσθητα φυτά. Καὶ αἱ ρίζαι τῶν φυτῶν πρέπει νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ζέστην· πρὸς τοῦτο τυλίσσομε τὴν γλάστραν μὲ βρύον ἢ τὴν τοποθετοῦμεν εἰς δοχεῖον ἀπὸ πορσελάνην.

6. Ἐν καιρῷ χειμῶνος ὅσα φυτὰ δὲν ἀντέχουν εἰς τὸ ψῦχος φυλάσσονται ἐντὸς θερμῶν δωματίων.

7. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην πρέπει νὰ καταβάλλωμενἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὴν συχνὴν ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιοῦμεν τὰς καλὰς ἡμέρας διὰ νὰ τὰ ἀερίζωμεν.

8. Τὸ πότισμα τῶν φυτῶν πρέπει νὰ γίνηται μὲ προσοχήν, διότι τὰ περισσότερα καταστρέφονται ἀπὸ τὸ ἐλλιπὲς ἢ τὸ ὑπερβολικὸν πότισμα.

9. Ἡ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ δωματίου, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκονται τὰ φυτά· διὰ τοῦτο ἐν καιρῷ χειμῶνος δὲν ποτίζονται μὲ νερὸν ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου.

10. Γενικὸς κανὼν δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ποτίσματος. Πρέπει νὰ περιποιώμεθα ἕκαστον φυτὸν κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις του, τὰς ὁποίας μανθάνομεν διὰ τῆς προσεκτικῆς παρατηρήσεως καὶ τῆς πείρας.

11. Τὸ ὑπερβολικὸν πότισμα ἐπιφέρει σῆψιν τῶν ριζῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἡ διατήρησις τῆς γλάστρας ἐντὸς δοχείου ὕδατος καταδικάζεται ἀπὸ τοὺς κηπουρούς. Ἐξαιροῦνται ὅμως εἴδη τινὰ φυτῶν ὑδρόβια ἢ ἔχοντα ἀνάγκην πολλῆς ὑγρασίας.

12, Τὸν χειμῶνα τὰ φυτὰ ποτίζονται ἀραιότερα. Χρησιμεύει ὡς κανὼν διὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην νὰ μὴ ποτίζωνται ἐὰν δὲν ξηρανθῇ τὸ χῶμά των.

13. Τὴν ἄνοιξιν ποτίζομεν ἡμέραν παρ' ἡμέραν καὶ συχνότερον.

14. Ἐκτὸς τοῦ συχνοῦ ποτίσματος τὸ θέρος πρέπει νὰ ραντίζωμεν τὰ φυτὰ μὲ λεπτὸν ψεκαστῆρα. Ὅταν πίπτῃ βροχὴ αἱ γλάστραι ἐξάγονται δι' ὀλίγην ὥραν εἰς τὸ ὕπαιθρον.

15. Τὰ φύλλα τῶν φυτῶν πλύνομεν μὲ σπόγγον καὶ ὄχι πολὺ ψυχρὸν νερόν.

16. Ὅσα φυτὰ εἶναι εἰς γλάστρας ἔχουν καὶ περισσοτέραν ἀνάγκην τροφῆς. Τροφή των εἶναι τὸ λίπασμα.

17. Ἡ λίπανσις, δηλαδὴ τὸ κόπρισμα, γίνεται κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν καὶ ἰδίως τὸ φθινόπωρον, προσέχομεν ὅμως νὰ εἶναι καλὰ χωνευμένον τὸ λίπασμα. Τὸ λίπασμα ρίπτομεν εἰς τὰ φυτὰ κατὰ προτίμησιν ὑγρόν.

18. Ὅσα φυτὰ ἔχουν ἀσθενήσει εἰς τὴν ρίζαν, ἐξάγονται ἀπὸ τὴν γλάστραν, κόπτονται τὰ ἀσθενῆ μέρη τῆς ρίζης των καὶ μεταφυτεύονται εἰς ἄλλην γλάστραν.

15. Τὰ προσβεβλημένα ἀπὸ ἀσθένειαν φυτὰ ραντίζομεν μὲ χυμὸν καπνοῦ, ὅταν τὸ φυτὸν ἔχῃ παράσιτα ἔντομα.

Α. Π. γεωπόνος.

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Δῆγμα ὄφεως

Ἡ πρώτη μας φροντὶς πρέπει νὰ εἶναι πῶς νὰ περισφίγξωμεν τὸ μέλος ἄνωθεν τῆς θέσεως, ἥτις ἐδήχθη, καὶ ἔπειτα ν' ἀπορροφῶμεν τὸ δηλητήριον μὲ μίαν βεντοῦζαν, μεθ' ὃ χρεωστοῦμεν νὰ ῥαντίσωμεν τὴν πληγὴν μὲ διάλυσιν ἀμμωνίας, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ νὰ καυτηριάζωμεν αὐτὴν μὲ τὸν πυρακτωμένον σίδηρον. Ὡς ποτὰ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὸν δηχθέντα πολὺ κρασί, καφέν, ῥοῦμι. Τὰ μετὰ ταῦτα ἀφίενται εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ ἰατροῦ.

Αἱμορραγία τῆς ῥινός

Ὅταν ἀρχίζῃ τὸ αἷμα νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὴν μύτην, δὲν πρέπει νὰ πταρνιζώμεθα καὶ ν' ἀπομυττώμεθα. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀφαιροῦμεν ὅλα τὰ φορέματα, τὰ ὁποῖα τυχὸν σφίγγουν τὸν λαιμόν μας. Εἰς τὰς ἐλαφρὰς περιπτώσεις ἀρκεῖ κατόπιν νὰ συμπιέσωμεν τοὺς ῥώθωνας μὲ τὰ δάκτυλά μας, ἐν ᾧ κύπτομεν ὀλίγον πρὸς τὰ ἐμπρός. Ἐὰν τὸ αἷμα πάλιν ἐξακολουθῇ νὰ ῥέῃ, ῥοφῶμεν μὲ τὴν μύτην παγωμένον νερόν, ἢ ξεῖδι, ἢ πυκνὴν διάθυσιν στυπτηρίας, ἐν ἀνάγκῃ δὲ ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν καὶ κλύσματα τῆς μύτης μὲ πολὺ ζεστὸν νερὸν (400 Ρεωμύρου). Ἐὰν ὅμως μεθ' ὅλα ταῦτα τὸ αἷμα πάλιν δὲν θέλῃ νὰ σταματήσῃ, ἀνάγκη πᾶσα νὰ προσκληθῇ ὁ ἰατρός.

Ἡλίασις

Πρῶτον πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν μήπως ὁ πάσχων εὑρίσκεται ἐν καταστάσει βαρείας μέθης. Ἀφ' οὗ δὲ πεισθῶμεν ὅτι δὲν εἶναι μεθυσμένος, πρέπει νὰ λύσωμεν ὅλα τὰ σφικτὰ φορέματά του, τὰς ζώνας του, τὰ λωρία του καὶ ν' ἀρχίσωμεν τὴν τεχνητὴν ἀναπνοήν. Ἐὰν πάλιν αἱ αἰσθήσεις του δὲν ἐπανέρχωνται, ἀνάγκη νά τον βάλωμεν εἰς λουτρὸν καὶ νὰ περιχύνωμεν τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλήν του μὲ ψυχρὸν νερόν, τελευταῖον δὲ ἠμποροῦμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ψυχρὰ κλύσματα εἰς τὸ ἔντερον.

Κεντήματα ἐντόμων

Ἀντὶ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ κέντρον καὶ νὰ ἐπιθέσωμεν μερικὰ ἐπιθέματα μὲ ἀραιὰν ἀμμωνίαν ἢ διάλυσιν φαινικοῦ ὀξέος.

Τρόπος πρὸς κατασκευὴν ἀδιαβρόχων ὑφασμάτων.

Λαμβάνομεν ἀφ' ἑνὸς

Στυπτηρίας	γραμ.	200
Ὕδατος ἀπεσταγμένου	«	6400

καὶ κάμνομεν τὴν διάλυσιν εἰς ἓν μεγάλον ἀγγεῖον.

Ἀφ' ἑτέρου εἰς ἄλλο ἀγγεῖον διαλύομεν

200 γραμ. ὀξικοῦ Μολύβδου εἰς 1000 γραμ. ὕδατος ἀπεσταγμένου.

Ἑνοῦμεν κατόπιν τὰς δύο διαλύσεις, ἀνακινοῦμεν καλῶς καὶ ἀφίνομεν τὸ ὑγρὸν ἥρεμον ἐπὶ 6 ὥρας. Ἀποχωρίζομεν εἶτα τὸ ἐπιπλέον διαυγὲς ὑγρὸν εἴτε διὰ σίφωνος εἴτε διϋλίσεως, καὶ ἐμβαπτίζομεν εἰς τὸ διαυγὲς τοῦτο ὑγρὸν τὸ ὕφασμα ὅπερ ἀφίνομεν ἐπὶ ὁλόκληρον νύκτα ἐμβεβαπτισμένον ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ. Τὴν ἑπομένην ἐξάγομεν τὸ ὕφασμα καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ στεγνώσῃ εἰς σκιὰν καὶ χωρὶς νὰ τὸ στίψωμεν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ωὰ

Τὰ ᾠὰ τῶν ὀρνίθων ἀποτελοῦνται ἐκ *φλοιοῦ, λευκώματος καὶ κροκοῦ*. κατὰ μέσον δὲ ὅρον ἐκ φλοιοῦ 12 0/0 λευκώματος 58 0)0 καὶ κροκοῦ 30 0)0.

Κατὰ θρεπτικὴν ἀξίαν ἓν ᾠὸν ἰσοῦται πρὸς 40 γραμ. παχέος κρέατος. Ἓν ᾠὸν ἐνέχει περίπου τόσον λεύκωμα, ὅσον 150γρμ. γάλακτος ἀγελάδος. Ἡ ἐπικρατοῦσα γνώμη ὅτι ἐκ τῶν βρασθέντων ᾠῶν τὰ σκληρὰ εἶνε δυσπεπτότερα τῶν μαλακῶν δὲν εἶνε ἀκριβής, ὅταν τὰ σκληρὰ ἀρκούντως διαμεμερισμένα φθανουσιν εἰς τὸν στόμαχον.

Διάκρισις τῶν προσφάτων ᾠῶν.

Τὰ πρόσφατα ᾠὰ ἐν τῷ κοίλῳ τῆς χειρὸς τιθέμενα καὶ πρὸς τὸ φῶς παρατηρούμενα φαίνονται ἡμιδιαφανῆ καὶ εἰς τὸ ὀξὺ μέρος αὐτῶν μόνον παρουσιάζουσι μικρὰν φυσαλίδα ἀέρος, ἐν ᾧ τὰ μὴ πρόσφατα παρουσιάζουσι σημεῖα σκοτεινά. Ἐντελῶς ἀδιαφανῆ ᾠὰ εἶνε σεσηπότα. Ἐπίσης τὰ πρόσφατα ᾠὰ ἐντὸς ὕδατος *βυθίζονται* τὰ δὲ σεσηπότα ἐπιπλέουσιν. Ἡ δοκιμὴ αὕτη εἶναι εὐκισθητοτέρα ἂν ἀντὶ ὕδατος λάβωμεν διάλυμα ἅλατος μὲ 6 0]0· τότε τὰ μὲν πρόσφατα βραδέως βυθίζονται, τὰ δὲ μή, ἐπιπλέουσιν.

Διατήρησις τῶν ᾠῶν.

Καταλληλότερον διατηροῦνται τὰ ᾠὰ ἐντὸς τέφρας ξύλων, κόνεως ἀνθράκων, πριονιδίων, μικρῶν ἀχύρων, σκυβάλλων, ἄμμου ἢ ἅλατος. Ἐπίσης καὶ ἡ ἐμβύθισις τῶν ᾠῶν ἐν διαλύματι ἅλατος μαγειρικοῦ (1: 10) συντελεῖ πρὸς συντήρησιν Τὰ εὐκολώτερον διατηρούμενα εἶναι τὰ τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρ. Μαρτίου, Ἀπριλίου, Αὐγούστου, 7βρίου, 8βρίου, 9βρίου καὶ δεβρίου, δυσκολώτερον δὲ τὰ ᾠὰ τοῦ Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου Ἄλλως διατηροῦνται τὰ ᾠὰ φερόμενα εἰς τόπον ψυχρὸν καὶ ξηρὸν συνεχῶς ἀεριζόμενα ἐπὶ σανίδων, αἵτινες φέρουσιν ὀπὰς μικροτέρας τῆς διαμέτρου τῶν ᾠῶν, ὥστε ἐντὸς τῶν ὀπῶν τιθέμενα νὰ μὴ πίπτωσι καὶ ἀνὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀναστρέφονται, οὕτως ὥστε ὁτὲ μὲν τὸ ὀξύ, ὁτὲ δὲ τὸ στρογγύλον μέρος τῶν ᾠῶν νὰ ὑπάρχῃ ἐστραμμένον πρὸς τὰ ἄνω. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου συντηροῦνται τὰ ᾠὰ ἐπὶ μακρόν.

ΑΝΤΙ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥ

—Πολλὰ λέγονται καὶ πολλὰ γράφονται τὰς ἡμέρας αὐτὰς διὰ τὸ Κρητικὸν ζήτημα· ἡ ἕνωσις τῆς μεγαλονήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος πιστεύεται ὡς ἢ πλέον πιθανὴ καὶ φυσικὴ λύσις. Δὲν ὑπάρχει βεβαίως οὐδεὶς Ἕλλην καὶ οὐδεὶς Κρὴς μὴ εὐχόμενος καὶ μὴ ποθῶν ὁλοψύχως τὴν τοιαύτην λύσιν.

—Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον προκαλεῖ δικαίους φόβους εἶναι ὁ κίνδυνος τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν βλέψεων ἐπὶ ἑτέρας δούλης Ἑλληνικῆς χώρας, τῆς Μακεδονίας. Λέγεται ὅτι ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Αὐστρία θὰ ἐπιβάλλουν εἰς τὴν Πύλην μεταρρυθμίσεις διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως ἐν Μακεδονίᾳ. Λέγεται ὅτι τὴν προσεχῆ ἄνοιξιν θὰ ἔχωμεν τελείαν ἐπανάστασιν ὑποκινουμένην ὑπὸ τοῦ δολοφονικοῦ κομητάτου τῆς Βουλγαρίας καὶ ἡμεῖς ἐδῶ παραμένομεν ἀναίσθητοι ὡς νὰ μὴ ἐπρόκειτο περὶ τῆς τύχης ἀδελφῶν ὑποδούλων.

—Πλὴν τῶν ναυαγίων τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας, εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ὁ χειμὼν ἐνέσκηψε δριμὺς καὶ ἐπέφερεν ἀληθεῖς καταστροφὰς εἰς τὴν κτηνοτροφίαν πρὸ πάντων δὲ ἐν Θεσσαλίᾳ. Κατὰ ἑκατοντάδας ἀναγγέλλονται οἰθάνατοι ἐπὶ τῶν διαφόρων ποιμνίων καὶ λοιπῶν ζώων.

Τύποις ΝΟΜΙΚΗΣ